

วารสาร
สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L' ASSOCIATION THAÏLANDAISE DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

ฉบับที่ 105-106 ปีที่ 27 เล่มที่ 1-2 มกราคม-มิถุนายน 2547

Vol. 105-106 27e Année No. 1-2 Janvier-Juin 2004

ISSN 0857-0604

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L'A.T.P.F.

ฉบับที่ 105-106 ปีที่ 27 เล่มที่ 1-2 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2547 ISSN 0857-0604

คณะผู้จัดทำ ที่ปรึกษา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

นางธิดา บุญธรรม
คุณหญิงวงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์

กองบรรณาธิการ

นางลลิตา	พินิจภูวาล	บรรณาธิการ
นางสาวอัจฉรา	โชติบุตร	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นายปรีดี	พิศภูมิวิณี	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นางสาวสุธาวดี	หนูนภักดี	กรรมการ
นางสาวอรวรรณา	เชาว์ชลากกร	กรรมการ
นางสาวณัฐสรณ์	ลีศิริเสริญ	กรรมการ
นางสาวสุธาสินี	ผลวัฒน์	กรรมการ
นางมลฤดี	पालสุข	กรรมการ
นางสาวนันทา	ไกรวิทย์	กรรมการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และสถาบันวิชาการอื่น ๆ
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาฝรั่งเศสศึกษา และระเบียบวิธีสอน

สำนักงานวารสาร เลขที่ 30 / 9 ทลโยธิน 2 กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2279 0733

กำหนดออกวารสาร ปีละ 4 ฉบับ ราคาฉบับละ 50 บาท
ค่าบำรุงสมาชิกวารสารปีละ 200 บาท พร้อมค่าส่ง สนใจขอกรรับได้ที่
นางสาวพริน ศิริอังกูร ณ สำนักงานวารสาร

เจ้าของ : สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

รายนามคณะกรรมการบริหาร ส.ค.ฟ.ท.

ชุดที่ 14 ประจำปี 2547-2548

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

องค์นายกิตติมศักดิ์

1. นางธิดา	บุญธรรม	อุปนายก
2. คุณหญิงวงจันทร์	พินัยนิติศาสตร์	อุปนายก
3. นางสาวณัฐสรณ์	ลีศิริเสริญ	เลขาธิการ
4. นางสาวสุธาสินี	ผลวัฒน์	เหรัญญิก
5. นางสาวพริน	ศิริอังกูร	นายทะเบียน
6. นายปรีดี	พิศภูมิวิณี	สาราณียกร
7. นางสาวปรัญสุดคุณ	บุรณะถาวร	สมาชิกสัมพันธ์
8. นางสาวประภา	งานไพโรจน์	บรรณาธิการ
9. นางอรรรรณ	รัตนภาพ	ประชาสัมพันธ์
10. นางพรทิพา	ถาวรบุตร	ปฏิบัติ
11. นางสาวอรรรรณ	เปานสาวาสดี	ผู้ช่วยเลขาธิการ
12. นางสาววาสนา	สมจิตร์	ผู้ช่วยเลขาธิการ
13. นางสาวมาริสา	การิเวทย์	ผู้ช่วยเหรัญญิก
14. นางมลฤดี	पालสุข	ผู้ช่วยนายทะเบียน
15. นางสาวนันทา	ไกรวิทย์	ผู้ช่วยสาราณียกร
16. นางสาวสิริจิตต์	เดชอมรชัย	ผู้ช่วยสาราณียกร
17. นางสาวศิริพร	อินทเวดิน	ผู้ช่วยสมาชิกสัมพันธ์
18. นางสาวสุธาวดี	หนูนภักดี	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
19. นางสาวชัชวีร์วรรณ	ไชยวัฒน์	ผู้ช่วยปฏิบัติ
20. นางสาวพรศิริ	ทองพันธุ์	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์

• ทิศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียนในวารสาร
ส.ค.ฟ.ท. นี้ เป็นของผู้เขียน มิใช่ของกองบรรณาธิการ
หรือของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

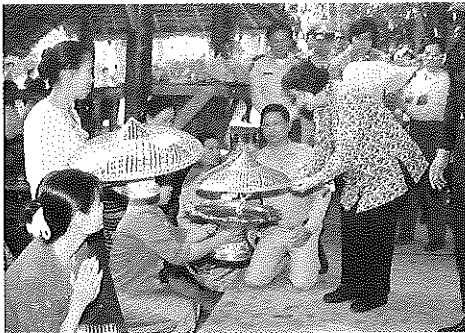
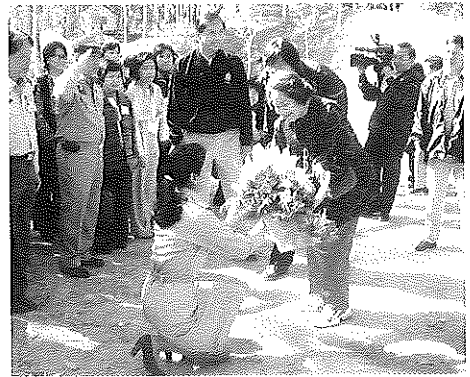
พิมพ์ที่

บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด 31/1-2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 10200
นายเจริงชัย จงพิพัฒน์สุข ผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา โทร. 0 2222 4772, 0 2222 2788 FAX 0 2225 6556-7

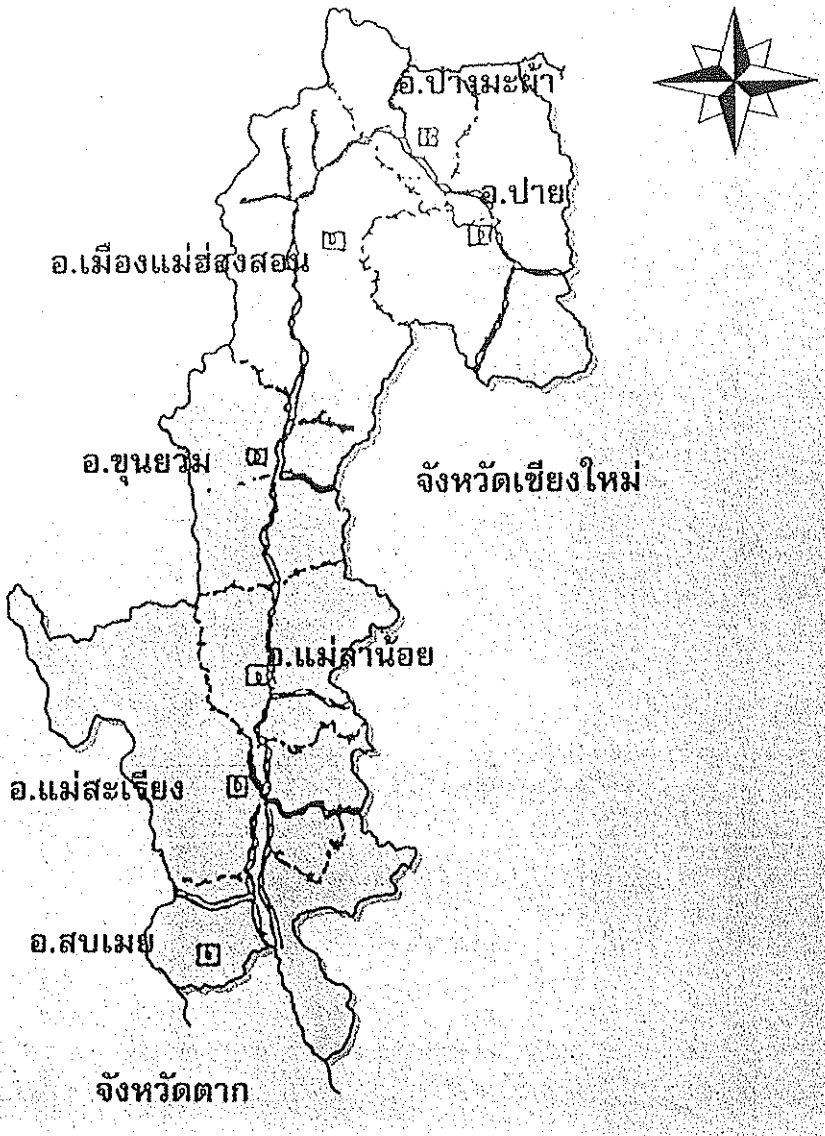
สารบัญ

	หน้า
พระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์	3
กิจกรรมทัศนศึกษา อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน	4
La portée symbolique du <i>Torrent</i> d'Anne Hébert.....Pacharee Sudasna	37
รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546 สมาคมครูภาษาฝรั่งเศส แห่งประเทศไทย	61
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับครูสอนภาษาฝรั่งเศส”	74
งานกิจกรรมประจำปี 2546 ของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย	76
บรรณาธิการแถลง	95

พระราชกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
องค์นายกิตติมศักดิ์ สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

กิจกรรมทัศนศึกษา อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน
วันศุกร์ที่ 16-วันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม 2547
จัดโดย สมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย

รายการทัศนศึกษา อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน
วันศุกร์ที่ 16-วันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม พุทธศักราช 2547
จัดโดยสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์นายกิตติมศักดิ์ จัดรายการทัศนศึกษาให้แก่สมาชิก และผู้สนใจกิจกรรมของสมาคมฯ เป็นประจำทุกปี ในปี 2547 สมาคมฯ จัดทัศนศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยใหญ่ มอญ และพม่า รวมทั้งจัดทัศนศึกษาเชิงนิเวศเพื่อศึกษาสภาพธรรมชาติ ณ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ซึ่งมีพื้นที่ทั้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งนี้ สมาคมฯ ได้รับความร่วมมือจากกรมศิลปากรในการจัดวิทยากรบรรยายและนำชมโบราณสถาน และจากเจ้าหน้าที่ส่วนอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง กรมป่าไม้เป็นวิทยากรบรรยายและนำชมอุทยานแห่งชาติ

วันแรกของการเดินทาง วันศุกร์ที่ 16 มกราคม 2547

กรุงเทพฯ-เชียงใหม่-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง

05.30 น. พบกันที่สนามบินดอนเมือง สายการบินภายในประเทศ

06.30 น. ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ เที่ยวบินที่ TG 100

07.40 น. ถึงสนามบินจังหวัดเชียงใหม่

08.15 น. ออกเดินทางโดยรถตู้ ไปน้ำพุร้อนโป่งเดือด หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ 1 (โป่งเดือด) บ้านแม่สะละ ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 107 สายเชียงใหม่-ฝาง ผ่านอำเภอแม่ริม ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 43 เลี้ยวซ้ายที่สามแยกตลาดสด แม่มาลัย อำเภอแม่แตง เข้าทางหลวงหมายเลข 095 สายแม่มาลัย-ป่าเย็บ (หรือเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน) ตรงไปจนถึงกิโลเมตรที่ 42 เลี้ยวขวาเดินทางต่ออีกประมาณ 6.5 กิโลเมตร ถึงจะถึงทางเข้าศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ถนนเป็นลูกรัง บางช่วงเป็นเส้นทางลาดชัน

10.30 น. ถึงโป่งเดือด รับประทานอาหารว่าง และชมสถานที่ท่องเที่ยว

น้ำพุร้อนแบบไกเซอร์ (Geyser type) เป็นน้ำพุร้อนที่อุณหภูมิและแรงดันสูงมาก จะพุ่งขึ้นสูงกว่าระดับผิวดินเป็นครั้งคราว หรือตลอดเวลา มีการเปลี่ยนแปลงระดับความสูงของน้ำในช่วงเวลาที่คงที่ ทั้งนี้เพราะการสะสมตัวของแก๊สในน้ำร้อน ทำให้เกิดแรงดัน

สูงกว่าปกติ บริเวณใต้ดินเป็นหินแกรนิต (granite) จัดอยู่ในยุคไทรแอสสิก (Triassic) อายุประมาณ 204 ปี อุณหภูมิน้ำที่ผิวดินประมาณ 90-99° ซ. และอุณหภูมิน้ำใต้ดินประมาณ 176-203° ซ. ค่าความเป็นกรดด่าง (PH) 8.9-9.7 ส่วนบ่อน้ำร้อนแบบ hot poll type หรือที่เรียกกันว่า hot spring นั้น น้ำพุร้อนจะไหลพุ่งขึ้นสู่ผิวดินเป็นแอ่งกระจายรอบ ๆ พื้นที่ไม่พุ่งขึ้นสูงเหมือนน้ำพุร้อนบางแห่งที่น้ำพุ่งขึ้นสูงมาก อาจเป็นเพราะต่อท่อเพิ่มแรงอัดแรงดัน

- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวันที่บ้านบริเวณโป่งเดือด
- 13.30 น. เดินทางสู่ที่ทำการอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ตั้งอยู่ที่ ตำบลกีดช้าง อำเภอมะแมง จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 1095 ถึงกิโลเมตรที่ 65-66 มีป้ายบอกทางเข้าอุทยานฯ เลี้ยวขวาเดินทางต่อตามถนนลาดยางอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ถึงทางเข้าที่ทำการอุทยานฯ ระยะทางประมาณ 28 กิโลเมตร (อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ 107 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน 147 กิโลเมตร)
- 14.30 น. ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง
- 14.30 น. เข้าที่พัก (มีชื่อผู้เข้าพักติดไว้ที่บ้านทุกหลัง และมีหมายเลขติดที่หน้าเดินท์ทุกหลังเช่นกัน)
- 15.00 น. ทักสนศึกษาและชมธรรมชาติ โดยมีวิทยากรอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง เป็นผู้บรรยายและนำชม ห้วยน้ำดังได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 81 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2538 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอมะแมง อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สภาพภูมิประเทศ เป็นเทือกเขาและภูเขาสูงที่สลับซับซ้อนทอดยาวตามแนวเหนือ-ใต้ และอยู่ในแนวเดียวกับเทือกเขาเชียงดาว ภูเขาต่าง ๆ ในพื้นที่มีความสูงชันตั้งแต่ 500-1,962 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีภูเขาที่สูงที่สุดคือ ดอยช้างสูง 1,962 เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นป่าต้นน้ำลำธาร มีลำห้วยใหญ่มากมาย ได้แก่ ห้วยแม่เย็นกลาง ห้วยแม่สี ห้วยแม่จอกหลวง ห้วยน้ำดัง เป็นต้น รวมกันไหลลงสู่แม่น้ำปาย แม่น้ำปิงน้อย แม่น้ำดัง มีอากาศเย็นสบายตลอดปี มีจุดชมทะเลหมอกกลางขุนเขา เช่นที่จุดชมวิวดอยกิ่วลม
- 16.00 น. เข้าร่วมพิธีเปิดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณที่ทำการอุทยานฯ
- 18.30 น. พบกันที่ลานพระตำหนักเอื้องเงิน
- 19.00 น. รับประทานอาหารค่ำ บริเวณลานหน้าพระตำหนักเอื้องเงิน

วันที่สองของการเดินทาง วันเสาร์ที่ 17 มกราคม 2547

ภาคเช้า : อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง-วัดน้ำฮู ภาคบ่าย : วนอุทยานถ้ำปลา

05.30 น. ชมธรรมชาติยามเช้า ชมทะเลหมอก และพระอาทิตย์ขึ้น (ตามอัธยาศัย)

06.30 น. นำสัมภาระขึ้นรถตู้

- 07.00 น. ออกเดินทางกลับบ้านท่าปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ออกจากถนนของอุทยานฯ เลี้ยวขวาเข้าถนนทางหลวงหมายเลข 1095 ถึงกิโลเมตร ที่ 87 เลี้ยวขวาอีก 2 กิโลเมตร (ระยะทางประมาณ 23 กิโลเมตร)
- 07.30 น. ถึงท่าปาย สบา แคมป์บิง อานน้ำแร่ หรือแช่น้ำแร่ (ตามอัธยาศัย)
- 08.00 น. รับประทานอาหารเช้า พักผ่อนตามอัธยาศัย ท่ามกลางบรรยากาศธรรมชาติ ชมทัศนียภาพ ชุนเขา สายหมอก และลำน้ำปาย
- 09.45 น. เตรียมขึ้นรถตู้
- 10.00 น. ออกเดินทางไปวัดน้ำตม ตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ห่างจากตัวอำเภอไปทางทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร
- 10.15 น. ถึงวัดน้ำตม สักการะพระพุทธรูปอุ้มเมือง ศิลปะลพบุรีสมัยเชียงแสน ขนาดหน้าตักกว้าง 80 ซม. สูง 111 ซม. หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ส่วนพระเศียรกลมวงมีพระเมลาสิครอบ ภายในมีน้ำซึมออกจากพระเศียรและชมพระเจดีย์อนุสรณ์สถานที่บรรจุพระอัฐิและพระเกศาของพระนางสุพรรณกัลยา พระเชษฐา ภคินีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
- 11.00 น. ออกเดินทางไป แบลวิลล่า รีสอร์ท หมู่ 6 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้ทางหลวงหมายเลข 1095 ห่างจากค่ายโศภนบัณฑิตย์ กองพันทหารราบที่ 5 กรมทหารราบที่ 7 ประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายอีก 400 เมตร
- 11.15 น. ถึงแบล วิลล่า รีสอร์ท
- 11.30 น. รับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหาร
- 12.30 น. ออกเดินทางสู่อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้ทางหลวงหมายเลข 1095 ผ่านอำเภอปางมะผ้า
- 14.30 น. ถึงวนอุทยานถ้ำปลา ตำบลห้วยผา ริมทางหลวงหมายเลข 1095 ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 17 กิโลเมตร ถ้ำปลาอยู่เชิงเขาสูงใหญ่ บริเวณโดยรอบอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่า มีลำธารน้ำใสไหลออกมาจากถ้ำ เป็นน้ำใสไหลเย็นออกมาจากใต้ภูเขาตลอดปี มีแอ่งน้ำเล็ก ๆ ภายในโพรงหินมีปลาตัวโต ๆ อาศัยอยู่จำนวนมาก เรียกว่า ปลาพลวงหิน หรือปลามุง หรือหลายคนเรียกว่าปลาคัง เป็นปลามุงขนาดใหญ่อยู่ในวงศ์เดียวกับปลาคาร์ฟ ไม่นิยมนำมารับประทาน บริเวณวนอุทยานฯ มีบรรยากาศร่มรื่น มีป่าไม้เบญจพรรณขึ้นอยู่หนาแน่น บรรยากาศร่มรื่น มีสะพานแขวนสลิงข้ามลำธารใสไหลลงสู่ลำน้ำแม่สะงี
- 15.30 น. ออกเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองแม่ฮ่องสอน
- 16.30 น. ถึงโรงแรมอิมพีเรียล ธาราแม่ฮ่องสอน
พักผ่อนตามอัธยาศัย ชมสินค้าพื้นเมือง จัดแสดงและจำหน่ายภายในโรงแรม
ผู้สนใจตลาดเช้าเมืองแม่ฮ่องสอน แจ้งความจำนงที่ประชาสัมพันธ์โรงแรม
- 19.00 น. รับประทานอาหารค่ำ และชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง

วันที่สามของการเดินทาง วันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม 2547

ภาคเช้า : วัดพระธาตุดอยกอมมู-วัดพระนอน-วัดก้ำก้อ-วัดหัวเวียง-วัดจองคำและวัดจองกลาง

ภาคบ่าย : หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว บ้านน้ำเพียงดิน

06.00 น. ออกเดินทางไปตลาดเช้า (สำหรับผู้ที่แจ้งความจำนงไว้แล้ว)

07.30 น. รับประทานอาหารเช้า พร้อมนำกระเป่าและสัมภาระส่งที่ล๊อบบี้ (เจ้าหน้าที่ดูแลกระเป๋า พร้อมนำส่งสนามบิน)

09.00 น. ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุดอยกอมมู

09.10 น. ถึงวัดพระธาตุดอยกอมมู ปุชนิยสถานหมู่บ้านคูเมืองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่บนดอยกอมมูทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเมือง แยกจากทางหลวงหมายเลข 108 บริเวณอนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชาไปทางซ้ายมือ มีทางลาดยางขึ้นภูเขาไป 1.5 กิโลเมตร ในบริเวณวัดมีพระธาตุเจดีย์ศิลปะแบบมอญ 2 องค์ พระเจดีย์องค์ใหญ่ จองต้องสูงพอด้าไม้ชาวไทยใหญ่ และนายเล็กภรรยา เป็นผู้สร้างถวายเมื่อ พ.ศ. 2403 ใช้เป็นที่บรรจุพระธาตุของพระโมคคัลลานะเถระ ซึ่งอัญเชิญมาจากพม่า ส่วนพระเจดีย์องค์เล็ก พญาสิงหนาทราชา เจ้าเมืองแม่ฮ่องสอน คนแรก สร้างถวายเมื่อ พ.ศ. 2417 เป็นที่บรรจุพระธาตุของพระสารีบุตร จากจุดชมวิวนบนวัดพระธาตุดอยกอมมู จะมองเห็นทัศนียภาพของตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้หมด จะเห็นที่ราบเล็ก ๆ ของตัวเมืองถูกโอบล้อมไปด้วยแนวเขารอบด้าน สามารถมองเห็นบ้านเรือน วัดวาอารามหนองจองคำ และสนามบิน

09.30 น. ออกเดินทางไปวัดพระนอน

09.40 น. ถึงวัดพระนอน เขิงดอยกอมมู ภายใน “จอง” เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ยาว 12 เมตร สร้างด้วยศิลปะไทยใหญ่ มีพุทธลักษณะที่งดงามมาก สร้างโดยของพญาสิงหนาทราชาเจ้าเมืององค์แรกของแม่ฮ่องสอน ภายในบริเวณวัดยังมีอุโบสถที่มีสถาปัตยกรรมแบบพม่าทรงจัตุรมุข หลังคามุงสังกะสี ลักษณะแบบสองคอสสามชายประดับด้วยลวดลายสังกะสีมุงยอดหลังคา มีฉัตรสีทองแขวนไว้โดยรอบ สร้างโดยพญาพิศาลฮ่องสอนบุรี เจ้าเมืององค์ที่ 4 ประมาณ พ.ศ. 2449 เป็นอุโบสถหลังแรกของจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้วนอกจากนี้ ยังมีสิ่งที่น่าสนใจตั้งอยู่เชิงดอยกอมมู สร้างโดยเจ้าเมืองสององค์แรก คือ พญาสิงหนาทราชา และพระนางเม็ยะ เป็นรูปปั้นเก่าแก่มียุกว่า 100 ปี ตามประเพณีไทยใหญ่ ห้ามสุภาพสตรีเข้าอุโบสถ

10.00 น. เดินข้ามถนน ชมวัดก้ำก้อ ฝั่งตรงข้ามกับวัดพระนอน ชื่อวัด “ก้ำก้อ” เป็นภาษาไทยใหญ่ แปลว่า “ดอกพูนาค” เป็นวัดที่เก่าแก่มียุกว่า 111 ปี มีเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของอาคารทางพุทธศาสนาตามแบบสถาปัตยกรรมไทยใหญ่เรียกว่า “สา่งหวัง” ชุ่มประตูหน้าวัด และหลังคาคลุมทางเดินจากชุ่มตรงเข้าไปจนถึงศาลาการเปรียญสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2484

มีตำราเก่า ๆ เก็บอยู่ภายในวัด โดยเฉพาะตำราภาษาไทยใหญ่ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยใหญ่กับเจ้าอินทรามังซ่อ ซึ่งเจ้าอาวาสวัดได้แปลเป็นภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีแผ่นไม้แกะสลักเป็นเรื่องราวพระเวสสันดรชาดกประดับที่ศาลาภายในวัด (ได้จากร้านขายของเก่าในจังหวัดเชียงใหม่)

- 10.20 น. ออกเดินทางโดยรถไปวัดหัวเวียง หรือวัดเวียงกลางถนนสีหนาทบำรุง ตำบลจองคำ ติดกับตลาดเช้าใกล้สี่แยกไฟแดง
- 10.30 น. ชมวัดหัวเวียง เดิมตั้งอยู่บริเวณเหนือสุดของแม่ฮ่องสอน แต่เมื่อเมืองขยายใหญ่ขึ้นจึงกลายเป็นวัดที่อยู่กลางเมือง ชาวเมืองแม่ฮ่องสอนจึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัดกลางเวียง วัดนี้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1406 ภายในบริเวณวัดมีวิหารทำเป็นยอดปราสาทประดิษฐานพระเจ้าพาราละแข่ง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่จำลองมาจาก “พระมหามุนี” ที่ประดิษฐานอยู่ที่เมืองมณฑลทะเลย์ เมื่อตอนสร้างนั้น ได้แยกหล่อเป็นท่อน ๆ ทั้งหมด 9 ท่อน รวมน้ำหนัก 999 กิโลกรัม ลุงจ้องโพทญาคหบดีพ่อค้าวัวร่วมกับคณะศรัทธาร่วมสร้างพระพุทธรูปและนิมนต์เข้าสู่เมืองแม่ฮ่องสอน โดยนำลงเรือล่องมาตามแม่น้ำสาละวิน เข้าสู่แม่น้ำปาย และได้อัญเชิญขึ้นที่ท่าเรือ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง แล้วนำมาประกอบเป็นองค์ที่วัดพระนอน หลังจากนั้นจึงนำมาประดิษฐานที่วัดหัวเวียง
- 10.50 น. ออกเดินทางโดยรถไปวัดจองคำและวัดจองกลาง
- 11.00 น. ถึงวัดจองคำและวัดจองกลาง ตั้งอยู่ริมหนองจองคำ บริเวณสวนสาธารณะและหนองจองคำ วัดทั้งสองนี้อยู่ในบริเวณเดียวกัน
- วัดจองคำ เป็นวัดเก่าแก่ศิลปะไทยใหญ่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2370 หลังคาวัดเป็นรูปปราสาท มีคติว่าปราสาทเป็นของสูง ผู้ที่ประทับในปราสาทควรเป็นพระมหากษัตริย์ หรือตัวแทนพระศาสนา ภายในวัดมีวิหารเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อดโต เป็นพระประธาน ซึ่งเป็นช่างพม่า สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2469 มีขนาดหน้าตักกว้าง 4.85 เมตร วัดจองคำมีจุดเด่นอย่างหนึ่ง คือ เสาวัดจะประดับด้วยทองคำเปลว จึงเป็นที่มาของชื่อวัดจองคำ
- วัดจองกลาง อยู่ติดกับวัดจองคำ ภายในมีแท่นบูชาพระพุทธรูปหิ้งค์จำลองปิดทองหิ้งองค์ มีตุ๊กตาไม้แกะสลักรูปคนและสัตว์ในเรื่องพระเวสสันดรชาดก จำนวน 33 ตัว ฝีมือช่างพม่า เมื่อ พ.ศ. 2400 มีภาพวาดบนแผ่นกระจกแบบพม่าอีกหลายภาพเป็นเรื่องราวพระเวสสันดร ภาพประวัติเจ้าชายสิทธัตถะ และภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยก่อน มีคำบรรยายใต้ภาพเป็นภาษาพม่า ฝีมือช่างไทยใหญ่จากมณฑลทะเลย์ นอกจากนี้ ยังมีพระพุทธรูปแกะสลักหินอ่อนทรงเครื่ององค์เล็กอีกองค์หนึ่งด้วยฝีมือประณีตอ่อนช้อย ที่วัดจองคำและจองกลาง มีการใช้โบสถ์ร่วมกัน ซึ่งห้ามสตรีเข้า เนื่องจากไม่มีการยกพื้นภายในตัวโบสถ์
- 11.30 น. ออกเดินทางกลับโรงแรมที่พัก

- 11.45 น. ถึงโรงแรมที่พัก (เข้าห้องพักทำภารกิจส่วนตัว นำกุญแจคืนที่ล็อบบี้)
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของโรงแรม
- 12.50 น. คณะฯ กราบทูลลา
- 13.00 น. ออกเดินทางไปขึ้นเรือที่บ้านห้วยเตือ ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จากสามแยกอนุสาวรีย์
พญาลิงนารายา เลี้ยวซ้ายไปประมาณ 14 กิโลเมตร ตามเส้นทางไปโป่งแดง ก่อนถึงสะพาน
ข้ามแม่น้ำปายจะมีแยกซ้ายไปตามแม่น้ำ จนถึงบ้านห้วยเตือที่มีจุดลงเรือ
- 13.20 น. ถึงท่าลงเรือ ลงเรือหางยาว สามารถนั่งได้ 6-8 คน ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 30 นาที
ชมธรรมชาติสองฝั่งลำน้ำปาย
- 13.50 น. ถึงหมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว บ้านน้ำเพียงดิน ชมวิถีความเป็นอยู่ของชาวปาดอง หรือแลเคอ
มีเอกลักษณ์พิเศษคือผู้หญิงจะมีท่วงทือเปลือยประดับไว้ที่คอและขาตามความเชื่อของ
ชาวปาดองที่มีอยู่หลายอย่างเช่น เพื่อความสวยงาม เพื่อเป็นการแสดงฐานะ เพื่อกันการแต่งงาน
ข้ามเผ่าหมู่บ้าน และกันญาติปีศาจ หมู่บ้านแห่งนี้ถือเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงแห่งแรกในประเทศไทย
ติดกับชายแดนพม่า ตั้งอยู่ที่ตำบลลพบอง ต.ดริมน้ำปาย
- 14.30 น. ลงเรือเพื่อเดินทางกลับ
- 15.00 น. ขึ้นรถเพื่อเดินทางไปสนามบิน
- 15.30 น. ถึงสนามบินจังหวัดแม่ฮ่องสอน (รับประทานว่างและเครื่องดื่มที่บริเวณห้องพักรู้โดยสาร)
- 16.05 น. ออกเดินทางไปเชียงใหม่ เที่ยวบิน TG 195
- 16.40 น. ถึงสนามบินจังหวัดเชียงใหม่
- 19.15 น. ออกเดินทางกลับกรุงเทพฯ เที่ยวบิน TG 117
- 20.25 น. ถึงสนามบินดอนเมือง สายการบินภายในประเทศ โดยสวัสดิภาพ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เมื่อกล่าวถึงเมืองในหมอกหรือเมืองสามหมอก หลายท่านย่อมทราบดีว่า หมายถึง จังหวัดแม่ฮ่องสอนดินแดนทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ สูดชายแดนของประเทศไทย เป็นดินแดนแห่งภูเขาและป่าทึบ อุดมไปด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิด รวมทั้งแหล่งโบราณคดีที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้คนอาศัยอยู่ในพื้นที่แถบนี้มานับประมาณ 10,000 ปี ประกอบไปด้วยผู้คนหลายเผ่าพันธุ์ มีภาษาและวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตนเองที่น่าสนใจ และแตกต่างออกไปจากจังหวัดอื่น ๆ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเมืองตั้งอยู่ในหุบเขา มีภูเขาล้อมรอบ มีลำน้ำแม่ฮ่องสอนและลำน้ำปายไหลผ่านทางด้านตะวันออกและทิศใต้ ลำน้ำทั้งสองจะไหลมาบรรจบกันที่บ้านสบป่อง แล้วลงสู่แม่น้ำปายอยู่ห่างจากจังหวัดกรุงเทพฯ ตามระยะทางของทางหลวงแผ่นดิน 924 กิโลเมตร ขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับสามของภาคเหนือ และอันดับแปดของประเทศไทย อาณาเขตทางทิศเหนือติดต่อกับประเทศพม่า ทิศใต้จรดอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ทิศตะวันออกจรดอำเภอเวียงแหง แม่แตง แม่แจ่ม ฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดต่อกับฉานและรัฐคุยา ประเทศพม่า มีความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 250 กิโลเมตร ความกว้าง 92 กิโลเมตร ตัวเมืองเก่าในปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณตำบลจองคำ เทศบาลเมืองฮ่องสอน ตัวเมืองมีลักษณะเป็นวงรี เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 100 เมตร มีพื้นที่ประมาณ 1.5 ตารางกิโลเมตร มีประตูเมือง ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนสภาพไปแล้ว ดังนี้

ทิศตะวันตก	ประตูคำ	อยู่บริเวณหน้าวัดม่วยต่อ ใช้เป็นทางนำศพออกไปป่าช้า
ทิศตะวันออก	ประตูทัพ	อยู่บริเวณโรงพยาบาลศรีสังวาลย์
ทิศใต้	ประตูเผือก	อยู่บริเวณเหนือลำน้ำแม่ฮ่องสอนขึ้นมาจากเหนือ ใกล้วัดก้ากอ

ไม่ปรากฏประตูด้านทิศเหนือ สำหรับคูเมือง ชุดเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2428 ยังไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการสร้างกำแพงเมืองหรือไม่

แต่เดิมพื้นที่ตั้งตัวเมืองแม่ฮ่องสอนเป็นเพียงหมู่บ้านเล็ก ๆ ของคนเชื้อสายไต เมื่อประมาณ พ.ศ. 2374 สมัยพระเจ้ามโหตรประเทศ เป็นผู้ครองเมืองเชียงใหม่ พระองค์ประสงค์จะได้ช้างป่ามาฝึกใช้งานเวลาสงคราม เจ้าแก้วเมืองมาควบคุมไพร่พลจำนวนหนึ่งออกเดินทางจากเชียงใหม่เข้าทางบ้านใหม่-เวียงปายจนพบพื้นที่ราบอุดมสมบูรณ์ มีดินโป่งที่หมู่ป่าเป็นจำนวนมากมากิน เห็นเหมาะสมตั้งอยู่เป็นหมู่บ้าน ชื่อบ้านโป่งหมู ปัจจุบันคือบ้านปางหมู แต่งตั้งชาวไตชื่อ พระกำหม่องเป็นหัวหน้าปกครองหมู่บ้าน นับเป็นชุมชนไทยใหญ่แห่งแรกของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 7 กิโลเมตร

เมื่อตั้งหมู่บ้านแล้ว เจ้าแก้วเมืองมาเดินทางต่อลงมาทางทิศใต้จนถึงลำห้วยแห่งหนึ่ง มีชาวไทยใหญ่ตั้งบ้านอยู่ก่อนแล้ว จึงหยุดพักไพร่พลและให้ช้างต่อหมอบควาญออกไปจับช้างบริเวณนั้น แล้วสร้างคอกเพื่อฝึกสอนช้าง เจ้าแก้วเมืองมาได้มอบหมายให้แสนโกม บุตรเขยพะกาหม่องที่ติดตามมา ออกไปชักชวนชาวไทยใหญ่ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่กระจัดกระจายให้มาอยู่รวมกันเป็นหมู่บ้าน แต่งตั้งแสนโกมเป็นผู้ปกครองหมู่บ้าน ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า แม่ฮ่องสอน หมายถึงร่องน้ำอันเป็นที่ฝึกสอนช้างป่านั่นเอง

ต่อมาในปี 2399 ตรงกับสมัยเจ้ากาวิโรรสสุริยวงศ์ เจ้าหลวงเมืองเชียงใหม่ เกิดความไม่สงบในพม่า จึงมีพม่า ไทยใหญ่และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ อพยพเข้ามาอยู่ที่บ้านปางหมูและบ้านฮ่องสอนมากขึ้น บุคคลสำคัญคือ เจ้าฟ้าโกหร่านและชานทะเล เป็นคนที่ทำประโยชน์ต่อสังคมและถิ่นที่อยู่อาศัย พะกาหม่องจึงให้ไปดูแลเมืองกุ่มลม (ขุมยวม) จนรุ่งเรือง

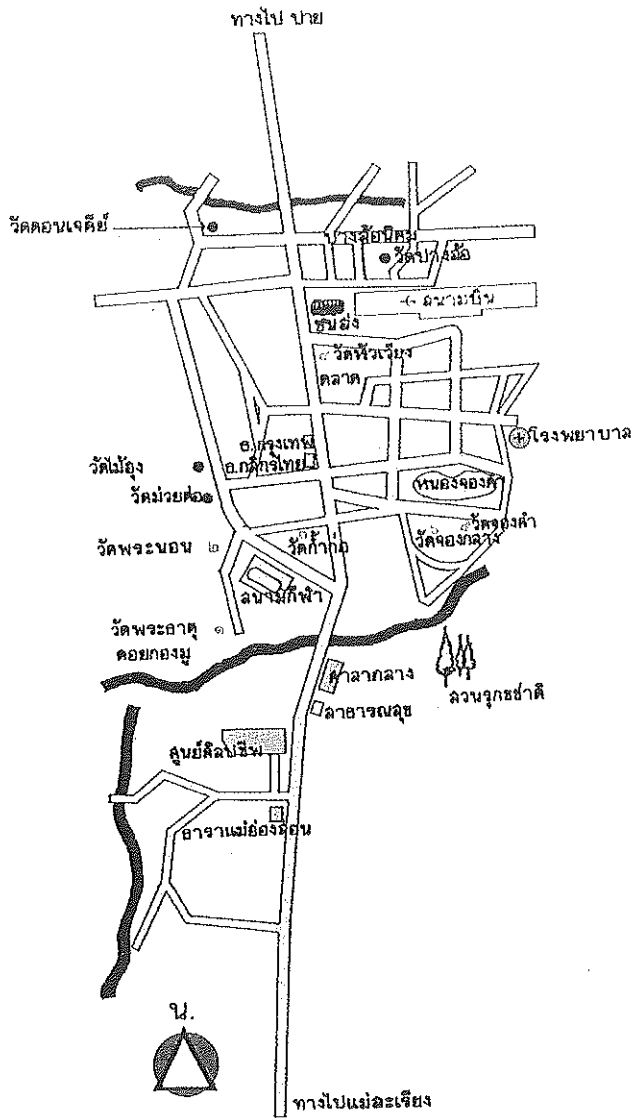
จนถึง พ.ศ. 2417 ได้รับการยกขึ้นเป็นเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นเมืองหน้าด่าน มีพญาสิงหนาทราชาเป็นเจ้าเมืองคนแรก (ชาวบ้านเรียกว่า “เจ้าฟ้า”) โดยมีเมืองขุนยวมและเมืองปายเป็นเมืองรอง ต่อมาได้มีการแบ่งแยกการปกครองออกเป็น ส่วน ๆ ไม่รวมกัน มี 4 ส่วน เรียกว่า เมืองปาย เมืองแม่ฮ่องสอน เมืองขุนยวม และเมืองยวม ขึ้นตรงต่อเจ้าครองนครเชียงใหม่ ประมาณปี พ.ศ. 2440 แยกท้องที่การปกครองเป็น 4 แขวง คือ แขวงเมืองปาย แขวงเมืองแม่ฮ่องสอน แขวงเมืองขุนยวม และแขวงเมืองยวม (แม่สะเรียง) รวมเรียกว่า บริเวณเชียงใหม่ตะวันตก มีแขวงเมืองขุนยวมเป็นที่ตั้งบริเวณ พ.ศ. 2446 ย้ายที่ทำการบริเวณไปตั้งที่เมืองยวม และในปี พ.ศ. 2447 ย้ายที่ทำการบริเวณมาตั้งที่แขวงเมืองแม่ฮ่องสอน เปลี่ยนชื่อเป็นบริเวณพายัพเหนือ และต่อมามีการเปลี่ยนแปลง แขวงเรียกว่าอำเภอบริเวณเรียกว่าเมืองเมืองเป็นจังหวัด และในปี พ.ศ. 2476 ได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัดแม่ฮ่องสอน ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย เริ่มแรกแบ่งการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปาย อำเภอขุนยวม และอำเภอแม่สะเรียง มีพระยาตรสุรราช (เปลื้อง) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดคนแรก

มีผู้ปกครองต่อมาอีกหลายคน กระทั่ง ปี พ.ศ. 2443 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้รวมเมืองแม่ฮ่องสอน ขุนยวม แม่สะเรียง (ยวม) และปาย เข้าด้วยกันเป็นเชียงใหม่ตะวันตก ขึ้นต่อมณฑลพายัพ แล้วย้ายที่ทำการเมืองยวมมาที่แม่ฮ่องสอน เรียกชื่อว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพระศรีสุรราชปกครองเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดคนแรก จนถึงปี พ.ศ. 2476 หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงได้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเป็นจังหวัด

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความสำคัญในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 พ.ศ. 2484-2488 เพราะทหารญี่ปุ่นใช้เป็นเส้นทางเดินทัพกลับจากพม่า มีหลักฐานค่ายทหารญี่ปุ่นอยู่ที่บ้านต้นนุ่น อำเภอขุนยวม และบริเวณพื้นที่ใกล้เขียงวัดม่วยต่อ อำเภอเมืองอีกด้วย

ประชากร

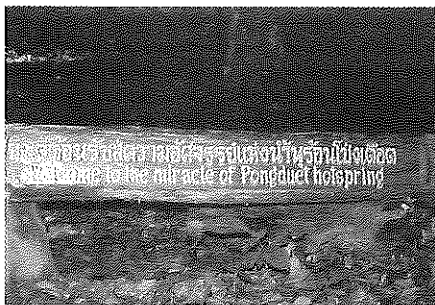
จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยประชากรหลายชนเผ่า อยู่กระจัดกระจายไปตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ประมาณ 229,284 คน ซึ่งพอจะแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มชนที่อยู่ในพื้นราบ ประกอบด้วยชาวไต (ไทยใหญ่) ชาวไทยจากจังหวัดอื่น ๆ ที่มาทำมาหากินในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และชาวเขาบางส่วน รวมประมาณ 52.46% และกลุ่มชนชาวไทยภูเขา ไทล่เขาต่าง ๆ ประกอบด้วย กะเหรี่ยง ม้ง ลัวะ มูเซอ และลีซอ 47.54 %

น้ำพุร้อนโป่งเดือด

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ 1 (โป่งเดือด) บ้านแม่และ ตำบลป่าแป๋ อำเภอมแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 107 สายเชียงใหม่-ฝาง ผ่านอำเภอมแม่ริม ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 43 เลี้ยวซ้ายที่สามแยกตลาดสดแม่มาลัย อำเภอมแม่แตง เข้าทางหลวงหมายเลข 1095 สายแม่มาลัย-ป่าเย็บ (หรือเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน) ตรงไปจนถึงกิโลเมตรที่ 42 เลี้ยวขวา เดินทางต่ออีกประมาณ 6.5 กิโลเมตร จะถึงทางเข้าศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ถนนเป็นลูกรัง บางช่วงเป็นเส้นทางลาดชัน เป็นน้ำพุร้อนขนาดใหญ่ จำนวน 3-4 บ่อ และยังมีบ่อเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป น้ำพุร้อนจะพุ่งจากใต้ดินตลอดเวลา บางครั้งพุ่งสูงถึง 2 เมตร

คาดว่าเกิดแบบ น้ำพุร้อนไกเซอร์ ในขณะที่ทั่วไปเป็นบ่อน้ำร้อน พุน้ำร้อนไกเซอร์มีอุณหภูมิและแรงดันสูงมาก ซึ่งจะพุ่งสูงกว่าระดับผิวดินเป็นครั้งคราวหรือตลอดเวลา แต่การพุ่งขึ้นของน้ำสูงสุดจะเกิดในช่วงระยะเวลาที่คงที่ น้ำพุร้อนเกิดจากการสะสมของแก๊สในน้ำร้อน ทำให้เกิดแรงดันสูงกว่าปกติ ในขณะที่บ่อน้ำร้อนเกิดจาก น้ำร้อนใต้ดินไหลพุ่งขึ้นสู่ผิวดิน เกิดเป็นแอ่งตื้น ๆ กระจายอยู่ทั่วไป น้ำพุร้อนจะมีอุณหภูมิที่ผิวดินประมาณ 90-99 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิน้ำใต้ดินประมาณ 170-203 องศาเซลเซียส บริเวณใต้ดินเป็นหินแกรนิตจัดอยู่ในยุคไทรแอสสิก อายุ 204 ล้านปี ค่าความเป็นกรดต่าง (PH) 8.9-9.7 ส่วนบ่อน้ำร้อนแบบ hot poll type หรือที่เรียกกันว่า hot spring นั้น บ่อน้ำร้อนจะไหลพุ่งขึ้นสู่ผิวดินเป็นแอ่งกระจายรอบ ๆ พื้นที่ แต่ไม่พุ่งขึ้นสูงเหมือนน้ำพุร้อนบางแห่ง ที่น้ำพุ่งขึ้นสูงมากอาจเป็นเพราะต่อท่อเพิ่มแรงอัดแรงดัน

อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลกีดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 1095 ถึงกิโลเมตรที่ 65-66 มีป้ายบอกทางเข้าอุทยานฯ เลี้ยวขวา เดินทางต่อตามถนนลาดยางอีกประมาณ 4 กิโลเมตร ถึงทางเข้าที่ทำการอุทยานฯ ระยะทางห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ 107 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน 147 กิโลเมตร เป็นหน่วยดำเนินการของกรมป่าไม้ ปลุ๊กพืชทดแทน ไม้ดอกไม้เมืองหนาวเป็นสถานที่ที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

ในอดีตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง เคยเป็นพื้นที่ในการพัฒนาที่สูงดอยสามหมื่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าบริเวณต้นน้ำลำธาร และพัฒนาชาวเขาตามโครงการพระราชดำริ เนื่องจากพื้นที่บริเวณห้วยน้ำดังมีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญ และมีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม กรมป่าไม้จึงดำเนินการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2538

สภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงที่สลับซับซ้อน ทอดยาวตามแนวเหนือ-ใต้ และอยู่ในแนวเดียวกับเทือกเขาเชียงดาว ภูเขาต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอแม่แตง เชียงดาว เวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพื้นที่ที่มีความสูงชันตั้งแต่ 500-1,962 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง จุดที่สูงที่สุดคือ ยอดดอยช้าง สูงประมาณ 1,962 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,252.12 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญ มีลำห้วยใหญ่มากมาย ได้แก่ห้วยแม่เย็นกลาง ห้วยแม่ฮี้ ห้วยแม่จอกหลวง ห้วยน้ำดัง เป็นต้น รวมกันไหลลงสู่แม่น้ำปาย แม่น้ำปิง และแม่น้ำแดง มีแหล่งท่องเที่ยวและจุดเด่นที่น่าสนใจ คือ จุดชมวิวกีว ดอยกิ่วลม ดอยช้าง ล่องแพ ลำน้ำแม่แตง น้ำพุร้อนโป่งเดือด โป่งน้ำร้อนท่าปาย น้ำตกห้วยน้ำดัง น้ำตกแม่เย็น น้ำตกแม่ลาด น้ำตกแม่หาด มีอากาศเย็นสบายตลอดปี มีจุดชมทะเลหมอกกลางขุนเขา เช่น ที่จุดชมวิวกีว ดอยกิ่วลม

วัดน้ำอู

วัดน้ำอูตั้งอยู่บ้านน้ำอู หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ห่างจาก ตัวอำเภอไปทางทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร มีประวัติวัดสร้างเมื่อ พ.ศ. 2468 โดยมี นายเทงพงษ์ พงษ์คำเต็ม และผู้ใหญ่ทอนพร้อมกับศรัทธาชาวบ้านพบว่า บริเวณนี้มีพระพุทธรูปโบราณปรากฏอยู่ จึงได้สร้างวัดขึ้นมา เพื่อเป็นที่ชาวบ้านทำบุญ มีพระเจ็กเป็นเจ้าอาวาสองค์แรก ต่อมา พ.ศ. 2474 ครูบาศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนา ได้เดินทางธุดงค์มาถึงวัดนี้ ได้ร่วมกับชาวบ้านสร้างวิหารขึ้นมาเพื่อใช้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปอุ้มเมือง มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบล้านนา ต่อมาวิหารหลังนี้ได้ทรุดโทรมลง เมื่อ พ.ศ. 2534 ผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพุทธศาสนา ได้ร่วมกันบูรณะขึ้นมาใหม่ โดยกรมศิลปากรดำเนินการออกแบบและก่อสร้างให้คงรูปแบบตามสถาปัตยกรรมเดิมไว้ให้มากที่สุด

พระอุ้มเมือง พระพุทธรูปลักษณะพิเศษ คือ พระเศียรเป็นโพรง พระโมลีเป็นฝาเปิด-ปิดได้ เมื่อ พ.ศ. 2515 ร.อ.ประเสริฐ เรืองศรี นายอำเภอปาย และหัวหน้าส่วนอำเภอปายร่วมกับเจ้าอาวาสและคณะศรัทธาจำนวนหนึ่ง ได้พิสูจน์โดยตักน้ำในโพรงพระเศียรออกจนหมด ใช้สาลีเช็ดให้แห้งสนิท ปิดพระเศียรผูกเชือกติดราประทับครั้งที่พระเศียรและประตูหน้าต่างทุกบาน ท้ามเปิดจนกว่าจะครบ 5 วัน เมื่อครบกำหนดได้เปิดต่อหน้าคณะผู้พิสูจน์ชุดเดิม ปรากฏว่ามีน้ำเต็มโพรงเศียรตามเดิม ปรากฏเส้าลือไปทั่ว มีผู้คนมาราบไหว้ น้ำนำไปรักษาโรคต่าง ๆ นานาจนปัจจุบัน

พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์นี้ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน เข้าใจว่าพระพุทธรูปองค์นี้น่าจะประดิษฐานที่บริเวณนี้นานแล้ว จนคณะชาวบ้านมาพบเข้า จึงได้สร้างวิหารเพื่อใช้เป็นที่ประดิษฐาน ชาวบ้านเชื่อกันว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นผู้สร้างเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่สมเด็จพระพี่นางเธอสุพรรณกัลยา ซึ่งเสด็จไปประทับที่พม่า เพื่อเป็นตัวประกันแทนพระองค์ ต่อมาได้สิ้นพระชนม์ที่ประเทศพม่า

มีตำนานเล่าว่า สมเด็จพระนเรศวรทรงยกทัพไปตีเมืองตองอู แต่ตีไม่ได้ เพราะมีป้อมปราการแข็งแรงและเคยเป็นเมืองหลวงมาก่อน ประกอบกับกองทัพขาดเสบียงอาหาร ไข้ป่าชุกชุม กำลังพลร่อยหรอจึงรับสั่งยกทัพกลับ กองทัพเดินทางมาถึงบริเวณที่เป็นวัดน้ำอูปัจจุบัน รับสั่งพักไพร่พล ตกตึกทรงสุบินนิมิตว่า

พระพี่นางเธอสุพรรณกัลยา เสด็จมาหาและตรัสว่า “พี่เปรียบเหมือนคนสองแผ่นดิน ลูกพี่เป็นพม่า ตัวพี่เป็นไทย ย่อมผูกพันอยู่ชายแดนพม่าและไทย คือเมืองปายนี้ วิญญาณของพี่จะได้เป็นสุขเสียที ขอฝากองค์จันทรไวย์ให้องค์ดำ ดูแลด้วย” เมื่อตื่นบรรทมตอนใกล้รุ่ง ทรงรับสั่งให้ม้าเร็วไปรับคุณท้าวจันทรเทวี จากอยุธยาไปเมืองปายด่วน โดยให้นำพอบบรรจุเส้นพระเกศาไปด้วย

หลังจากสูญเสียพระมหาอุปราชาพระราชโอรส พระเจ้านันทบุเรงเสวยขวัญ เสวยน้ำจันท์ที่มาายเป็นอาจินต์ พระพี่นางทรงสังหรณ์พระทัยจึงบรรจุเส้นพระเกศา ในพอบมอบให้จันทรเทวีนำกลับอยุธยา ต่อมาวันหนึ่งพระเจ้านันทบุเรงเสวยน้ำจันท์ มากจนครองสติไม่อยู่ คว่าพระแสงเข้าฟันพระพี่นางสิ้นพระชนม์พร้อมโอรสใน พระครรภ์ นางจันทรเทวีได้นำพอบเส้นพระเกศากลับอยุธยา หลังจากพระพี่นางถูก ปลงพระชนม์

สมเด็จพระนเรศวรทรงรับสั่งให้สร้างเจดีย์ เพื่อบรรจุพระอัฐิพระพี่นาง ที่มีคนมอญนำมาถวาย ในการเสด็จไปสงครามครั้งนี้ พร้อมพอบบรรจุเส้นพระเกศา และทรงโปรดให้สร้างพระพุทธรูปขึ้นองค์หนึ่งด้วย เพื่ออุทิศส่วนกุศลแด่พระพี่นาง ตามพระประสงค์ในพระสุบินทุกประการ พระพุทธรูปองค์นั้นคือ พระอุ้มเมือง วัดน้ำฮู อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปัจจุบัน

พระพุทธรูปอุ้มเมือง พระพุทธรูปศิลปะเชียงใหม่ แบบพระสิงห์สาม หน้าตักกว้าง 80 เซนติเมตร สูง 111 เซนติเมตร หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ได้เคยมี ผู้อาราธนาไปประดิษฐาน ณ วัดอื่น แต่คานเสลี่ยงที่ใช้หามหัก เพราะทาน้ำหนัก องค์พระไม่ได้ เป็นที่นำอัศจรรย์ จึงต้องอาราธนากลับวัดน้ำฮูตามเดิม และได้ ประดิษฐานอยู่ที่วัดนี้มาจนถึงปัจจุบัน

อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา

ตั้งอยู่บริเวณฝั่งขวาของลำห้วยแม่สะงี หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนไปตามทางหลวงหมายเลข 1095 เพียง 19 กิโลเมตร กรมป่าไม้ได้มีนโยบายให้ทำการสำรวจพื้นที่วนอุทยานถ้ำปลา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งเป็นวนอุทยานแห่งชาติ มีเนื้อที่ทั้งหมด 315 ไร่ พื้นที่เป็นเทือกเขาสูง (เทือกเขาถนนธงชัย) เป็นแนวติดต่อระหว่างไทยกับพม่า จุดสูงสุดคือ เขาตอยลาน สูงประมาณ 1,918 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตัวถ้ำปลาอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินประมาณ 5 เมตร จากถนนใหญ่เข้าไปถึงถ้ำปลา 250 เมตร พื้นที่เป็นภูเขาสูงชัน บริเวณวนอุทยานถ้ำปลามีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จัดนิทรรศการข้อมูลที่ให้ข้อมูลข่าวสารและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง

บริเวณโดยรอบเป็นลำธารและป่าเขา ถ้ำปลา ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขา เป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นโพรงปากถ้ำกว้าง 2 เมตร ลึกประมาณ 1.50 เมตร มีน้ำไหลออกจากภายในถ้ำตลอดเวลา มีปลาพลวงหินขนาดใหญ่ บางตัวโตถึง 8 กิโลกรัม มาอยู่รวมกันนับพันตัว โดยชอบมาชุมนุมกันที่ปากถ้ำ ชาวบ้านจึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ปลาบุง น้ำที่ไหลออกจากถ้ำแห่งนี้จะไหลไปทางทิศใต้ไปรวมตัวกันที่บริเวณสระ ซึ่งมีบริเวณกว้างประมาณ 40 ตารางเมตร ซึ่งจะใสสะอาดตลอดปีและไหลสู่ลำน้ำแม่สะงี

วัดพระธาตุคอกยงมู

เป็นพระธาตุเจดีย์แห่งแรกที่สร้างขึ้นในเมืองแม่ฮ่องสอน จึงนับเป็นปูชนียสถานสำคัญคู่บ้านคู่เมือง ตั้งอยู่บนดอยคอกยงมูทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเมือง แยกจากทางหลวงหมายเลข 108 บริเวณอนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชาไปทางซ้ายมือ มีทางลาดยางขึ้นภูเขาไป 1.5 กิโลเมตร

ในบริเวณวัดมีพระธาตุเจดีย์ศิลปะมอญ 2 องค์ พระเจดีย์องค์ใหญ่สร้างเมื่อ พ.ศ. 2403 โดยจองต่องสู คหบดีชาวเมืองแม่ฮ่องสอน และนางเหล็ก ภรรยาเป็นเจ้าของทรัพย์สร้างถวาย ปั้นที่บรรจุพระธาตุของพระโมคคัลลานะเถระซึ่งอัญเชิญมาจากพม่า เคยพังลงเหลือแต่ฐานและตัวเจดีย์ พ.ศ. 2441 พระครูอนุสนธิศาสนกิจ เจ้าอาวาสวัดไม้ซุง และคณะศรัทธาประชาชนร่วมกันก่อสร้างจนเต็มองค์ ได้ทำพิธียกฉัตรสมโภช เมื่อเดือนมีนาคม 2443

พระเจดีย์องค์เล็กสร้างเมื่อ พ.ศ. 2417 โดยพญาสิงหนาทบารุง เจ้าของครั้งแรกของเมืองแม่ฮ่องสอนเป็นเจ้าของทรัพย์สร้างถวาย เป็นที่บรรจุพระธาตุของพระสารีบุตร

อภินิหารของเจดีย์

มักมีแสงสว่างเป็นวงกลมรัศมีประมาณดวงจันทร์ ออกจากเจดีย์ ลอยข้ามตัวเมืองไปทางทิศตะวันออก และหายไปที่เจดีย์บนดอยแก้วขม้น หรือมีแสงเป็นวงกลมรัศมีเล็กกว่าดวงจันทร์ ออกจากเจดีย์องค์เล็กไปสู่เจดีย์ 4 สู่

(4 องค์) บริเวณวัดม่วยต้อ เชียงคอกยงมูแล้วหายไป อภินิหารเหล่านี้มักจะเกิดในวันพระหรือวันนักขัตฤกษ์ เวลาใกล้ค่ำหรือใกล้รุ่ง วันธรรมดาก็เกิดบ้างเป็นบางครั้ง

จากจุดชมวิวยาววัดพระธาตุคอกยงมู จะมองเห็นทัศนียภาพของตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้หมด สามารถมองเห็นที่ราบเล็ก ๆ ของตัวเมืองถูกโอบล้อมไปด้วยแนวเขารอบด้าน เห็นบ้านเรือน วัดวาอาราม หนองจองคำและสนามบิน

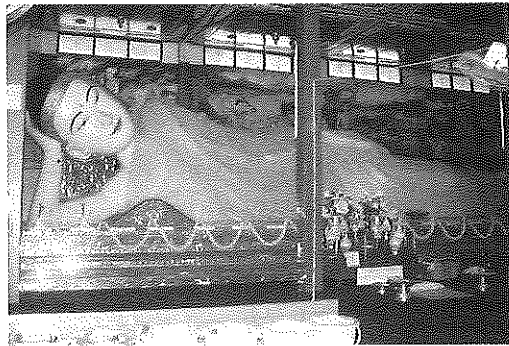
วัดพระนอน

ตั้งอยู่เชิงดอยกองมู ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ห่างจากตลาดเทศบาลเมืองประมาณ 260 เมตร ภายใน “จอง” เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ประติมากรรมแบบศิลปะไต (ไทยใหญ่) ขนาดยาว 12 เมตร มีพุทธลักษณะที่งดงามมาก ตามตำนานเล่าว่า พระพุทธรูปไสยาสน์นี้ สร้างก่อนอารามวัดพระนอน ผู้เป็นเจ้าของสร้างคือ พญาสิงหนาทราชา เจ้าเมืององค์แรกของเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นชาวไต (ไทยใหญ่)

มูลเหตุที่สร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ เนื่องจากท่านประสงค์จะสร้างถาวรวัตถุที่เป็นมงคลเพื่อเป็นที่ระลึกแก่ชนรุ่นหลัง และเป็นพระพุทธรูปประจำวันเกิดของท่าน คือ วันอังคาร และเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสที่หมู่บ้านแม่ฮ่องสอนได้รับการยกฐานะเป็นเมือง

ฤกษ์สร้างพระพุทธรูปไสยาสน์องค์นี้ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ 17 มีนาคม 2418 ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9 จุลศักราช 1237 เวลาประมาณ 06.00 น. ในรัชสมัยพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี

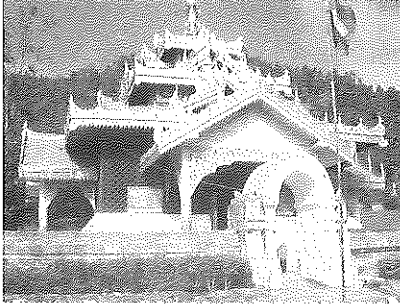
วัดพระนอนนี้ ได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมือง มีเจ้าอาวาสประจำอยู่มาตั้งแต่ พ.ศ. 2430 จนถึงปัจจุบัน ในอดีตข้าราชการทุกหน่วยงานในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะ

ต้องมาทำพิธีตักน้ำพิพัฒน์สัตยาที่วัดพระนอนแห่งนี้เป็นประจำ

อุโบสถวัดพระนอน อาคารเป็นสถาปัตยกรรมแบบพม่า ทรงจัตุรมุข หลังคามุงสังกะสี มีลักษณะแบบสองคอสสามชาย ประดับด้วยลวดลายสังกะสีฉลุลายบนยอดหลังคามีฉัตรสีทองแขวนระฆังไว้โดยรอบเพดานเป็นไม้มีลวดลายประกอบเสากลม ทาสีทอง และสีแดง ทั่วเสามีลวดลายติดกระจกคล้ายบัว

อุโบสถวัดพระนอนสร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ในเวลาใกล้เคียงกับการตั้งเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นสิ่งก่อสร้างที่เก่าที่สุดที่มีคู่มากับวัด สร้างโดยพญาพิศาลฮ่องสอนบุรี เจ้าเมืององค์ที่ 4 ประมาณ พ.ศ. 2449 เป็นอุโบสถหลังแรกของแม่ฮ่องสอน มีความสวยงามที่หาดูได้ยาก

นอกจากนี้ ยังมีสิ่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สูง 5 เมตร ฐานกว้าง 3 เมตร ตั้งอยู่เชิงดอยกองมู สร้างโดยเจ้าเมืองสององค์แรก คือ ญาสิงหนาทราชา และพระนางเมื่อยะ เป็นรูปปั้นเก่าแก่ที่มีอายุกว่า 100 ปี

วิหารพระนอน สร้างเมื่อ 17 มีนาคม

พ.ศ. 2418 นอกจากประดิษฐานองค์พระนอน

แล้วยังมีการแบ่งส่วนเป็นห้องพิพิธภัณฑ์จัดแสดงโบราณวัตถุต่าง ๆ แยกไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เครื่องถ้วย เครื่องใช้ทหารญี่ปุ่น นาฬิกาโบราณที่ทุกเรือนยังเดินได้ หนังสือพระไตรปิฎก พระพุทธรูป เงินตรา พระเครื่อง ของใช้ทั่วไป พระพุทธรูป 5 พระองค์บนแท่นแก้ว เป็นต้น

พระพุทธรูป 5 พระองค์ บนแท่นแก้วที่วัดพระนอนนี้ เรียกว่า พระบัวเข็มคู่ มี 5 องค์ ทำตามแบบเดิมทำด้วยผงเกสรดอกไม้ลงรักปิดทอง ทำจากวัดพระบัวเข็ม ในทะเลสาบในเมืองไต ประเทศพม่า รุ่น 500 เท่าองค์จริง สร้างขึ้นตามหลักศาสนาพุทธนิกายมหายาน

ที่มี 5 องค์นั้น หมายถึง พระเจ้า 5 พระองค์ องค์กลม ๆ อยู่ตรงกลางนั้น หมายถึง พระศรีอารียเมตโตย ยังไม่ตรัสรู้ องค์จริง 5 องค์ ในทะเลสาบประเทศพม่านั้น พระเจ้านรดี ผู้สร้างด้วยไม้จันทน์แดงของนางยักษ์ถวายสงมา 1,500 กว่าปี เนื่องจากมีคนปิดทองมาก หน้าตาจึงไม่ชัดเจน

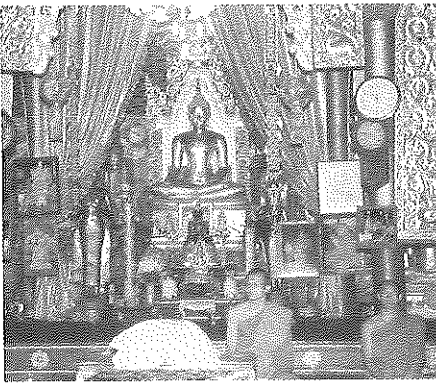
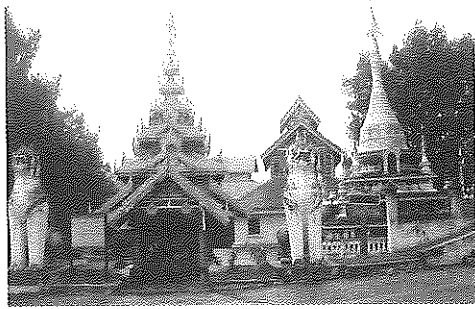

คนไทยใหญ่ถือว่า พระบัวเข็มเป็นพระศักดิ์สิทธิ์ สามารถอำนวยโชคลาภ ความสุข ความเจริญ ค้ำครองและป้องกันภัยอันตรายทั้งหลาย แก่ผู้กราบไหว้บูชาและเคารพนับถือ

ประดิษฐานไว้เมื่อ วันศุกร์ที่ 30 สิงหาคม 2534

วัดก้ำก้อ

ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับวัดพระนอน ถนนพดุงม่วยต่อ ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ชื่อวัด “ก้ำก้อ” เป็นภาษาไทยใหญ่ แปลว่า “ดอกบุนนาค” ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าว่า แต่เดิมที่บริเวณวัดมีต้นก้ำก้อขึ้นอยู่ วัดสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2433 ได้รับพระราชทานวิสุงคสีมา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2519 เป็นวัดที่เก่าแก่มียุกว่า 100 ปี มีเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของอาคารทางพุทธศาสนาตามแบบสถาปัตยกรรมไทยใหญ่ เรียกว่า “ส่างหว่าง” เป็นทางเท้า ปูลาดจากเขตวัดเข้าไปยังกุฏิใหญ่ของวัด ซึ่งก่อนนี้มีทุกวัด แต่ปัจจุบันหาดูได้ที่นี้เพียงที่เดียว ชุมประตุน้ำวัดและหลังคาคลุมทางเดินจากชุมตรงเข้าไปจนถึงศาลาการเปรียญ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2484

ศาลาการเปรียญ เป็นอาคารหลักของวัด ส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในประดับตกแต่งด้วยลวดลาย แกะไม้ลวดลายปูนปั้น เป็นลวดลายศิลปะไทยใหญ่เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโบราณแบบไทยใหญ่มีความเก่าแก่ สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างมาพร้อมกับการสร้างวัดของพาราหรือปราสาทพระ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป มีลวดลายไม้แกะสลักและเจาะสังกะสีประดับเป็นเก่าแก่มากานาน มีตำราเก่า ๆ เก็บอยู่ภายในวัด โดยเฉพาะตำราภาษาไทยใหญ่ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยใหญ่กับเจ้าอนุกรมมังซ้อ ปัจจุบันได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยพระมหาบุญรักษ์ สุปัญโญ เจ้าอาวาส

โบสถ์ สร้างขึ้นเมื่อ 5 มกราคม พ.ศ. 2533 ใช้เป็นที่ประกอบศาสนพิธีของคณะสงฆ์ทั้งจังหวัด เป็นโบสถ์ที่ผสมผสานศิลปะแบบไทย ไทยใหญ่ และพม่า นอกจากนี้ยังมีแผ่นไม้แกะสลักเป็นเรื่องราวพระเวสสันดรชาดกประดับที่ศาลาภายในวัด

วัดหัวเวียง

เดิมตั้งอยู่บริเวณเหนือสุดของเมืองแม่ฮ่องสอน แต่เมื่อเมืองขยายใหญ่ขึ้น จึงกลายเป็นวัดที่อยู่กลางเมือง ชาวเมืองแม่ฮ่องสอนจึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัดกลางเวียง รอบวัดด้านทิศเหนือติดสนามบิน ทิศตะวันออกติดกับตลาดสดเทศบาล ทิศใต้ติดถนนสิงหนาทบำรุง และทิศตะวันตกติดบ้านเรือน

วัดหัวเวียงเป็นวัดที่สำคัญแห่งหนึ่ง ที่มีประวัติความเป็นมาช้านาน เป็นที่ตั้งของโบราณสถาน วิหารพระพราละแข่ง มีศาลาที่พักจำศีลเก่าแก่สวยงาม มีวิหารไม้แบบไทยใหญ่ ส่วนลี้ดและรูปทรงของวิหาร นับได้ว่ามีความงดงาม เป็นแบบอย่างทางสถาปัตยกรรมไทยใหญ่ ที่น่าสนใจแห่งหนึ่ง ชาวเมืองแม่ฮ่องสอนนิยมมาบูชาพระพราละแข่ง พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำเมืองแม่ฮ่องสอนทุกวันพระและวันสำคัญ

วัดหัวเวียงได้รับการก่อสร้างเป็นวัดที่สองของเมืองแม่ฮ่องสอน เมื่อราว พ.ศ. 2420 ในสมัยพญาสิงหนาทราชา โดยมีศรัทธาหลายคนร่วมกันบริจาคทรัพย์สร้างศาลาการเปรียญวัดนี้ขึ้นมา ต่อมาได้มีการสร้างวิหารเพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพราละแข่ง พระพุทธรูปที่อัญเชิญมาจากประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ. 2472 และมีการก่อสร้างศาลาจำศีลไว้ที่หน้าศาลาการเปรียญอีกหลัง จนปัจจุบันได้สร้างอุโบสถขึ้นใหม่อีกหลัง ศาลาการเปรียญวิหารพระพราละแข่ง ได้มีการบูรณะหลายครั้ง จนอยู่สภาพปัจจุบัน

อุโบสถ พระครูอนุศาสน์ธรรมกิจ เจ้าคณะอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นประธานนำคณะศรัทธาทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดสร้าง ใช้เวลา 5 ปี 5 เดือน 7 วัน ลงฤกษ์เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2535 สมโภชเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2541 โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า เป็นประธานสงฆ์ในการผูกพัทธสีมา เป็นสถาปัตยกรรมท้องถิ่นที่มีความสวยงาม เชิดหน้าชูตาจังหวัดแม่ฮ่องสอนอีกแห่งหนึ่ง

เจ้าพราละแข่ง พ.ศ. 2460 หลวงจ้องโพธิญา คหบดีพ่อค้าวัวต่างได้เดินทางไปค้าขายและรอนแรมไปในป่าพร้อมกับขบวนวัว วันหนึ่งพระบรมธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้เสด็จมาอยู่ในชั้นหมากของหลวงจ้องโพธิญาเอง จำนวน 1 องค์ ขนาดโตเท่าเมล็ดข้าวโพด หลวงจ้องโพธิญาจึงได้ชักขบวนลงจ้องหุ้บนะ และคณะศรัทธาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปสร้างพระพุทธรูป “มหามุนี” หรือพราละแข่ง” ที่นครมันทะเลย์ สหภาพพม่า ได้หล่อเสร็จเรียบร้อยแล้วทางเจ้าภาพได้นำเข้าสู่เมืองแม่ฮ่องสอน เพื่อประดิษฐานไว้เป็นพระคู่บ้านคู่เมือง โดยได้

บรรทุกเรือ รวม 9 ชั้น รวมน้ำหนัก 999 กิโลกรัม ได้ล่องเรือมาตามแม่น้ำสาละวิน (แม่น้ำคง) มาบรรจบแม่น้ำปาย และได้อัญเชิญขึ้นที่ท่าเรือบ้านท่าโป่งแดง ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และคณะศรัทธาสาธุชนในเมืองได้พากันนำมาประกอบที่วัดพระนอนเมื่อสร้างวิหารพระมหายานีแบบทรงศิลปะไทยใหญ่เป็นรูปปราสาท ฝีมือประณีตสวยงามสำเร็จเรียบร้อยแล้ว คณะศรัทธาทั้งหลายนับเป็นพัน ๆ คน ได้พากันเคลื่อนองค์พระมหายานีออกจากวัดพระนอนมาประดิษฐานไว้ในวิหารวัดหัวเวียงจนกระทั่งปัจจุบัน ใน

คราวนั้นได้จัดให้มีงานพุทธาภิเษกฉลองสมโภชเมื่อวันที่ 22-25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2460 ตรงกับขึ้น 12 ค่ำ-ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 ของทุกปี ทางวัดได้จัดงานประจำปีนมัสการพระมหายานีทุกปีตลอดมามิได้ขาด ต่อจากนั้นมาชาวพุทธทั้งหลายทั้งในจังหวัด ต่างจังหวัด และต่างประเทศ ได้หลั่งไหลเข้ามานมัสการพระมหายานี และขอโชคลาภมิได้ขาด เพราะได้ยินกิตติศัพท์ความมหัศจรรย์ และความศักดิ์สิทธิ์ของพระมหายานี

วิหารเจ้าพรालะแข่ง เป็นอาคารไม้ 2 หลังติดกัน หลังคามุงด้วยแป้นเกล็ดประดับลวดลายฉลุสังกะสีเป็นชั้น ๆ แบบปราสาท เป็นศิลปะที่ผสมกลมกลืนศิลปะต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม สวยงาม หลังใหญ่มียอดเป็นรูปโดมต่อด้วยไม้กลึงเป็นช่อแหลมขึ้นไป หลังเล็กหลังคาเป็นปราสาท 5 ยอด ประดับด้วยลวดลายสังกะสีฉลุ บนยอดมีฉัตรสีทองคล้ายฉัตรเจดีย์ ลุงจองโพหนุ่และลุงจองห่วนนะพร้อมคณะศรัทธาสร้างเมื่อ พ.ศ. 2460 เพื่อใช้เป็นอาคารประดิษฐานพระพุทธรูป “มหายานี” หรือ “พรालะแข่ง” ที่นำมาจากเมืองมณฑลเยลีย์ สหภาพพม่า

ศาลาการเปรียญ ตรงกลางของศาลาการเปรียญวัดหัวเวียงมีพระพุทธรูปโบราณกลุ่มหนึ่ง จำนวน 5 องค์ องค์ใหญ่อยู่ตรงกลางหันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก มีป้ายบอกปีที่สร้างเป็นจุลศักราชตรงกับ พ.ศ. 2406 เป็นพระพุทธรูปองค์แรกของเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนองค์อื่น ๆ ไม่มีป้ายบอกประวัติการสร้างแต่

อย่างไรก็ดี องค์รองลงมาอยู่ด้านหน้าขององค์ใหญ่ (บังองค์ใหญ่) หันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก เช่นเดียวกับองค์ใหญ่ ส่วนองค์เล็กอีก 3 องค์ สร้างเรียงไว้ด้านทิศเหนือขององค์ใหญ่หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ จำนวน 2 องค์ สร้างไว้ทางด้านทิศใต้หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ 1 องค์

พระพุทธรูปทั้ง 5 องค์ สร้างตามศิลปะแบบพม่า จีวรประดับลายปูนปั้น และเกล็ดกระจกลืออย่างสวยงาม ได้มีการบูรณะซ่อมแซมแล้วครั้งหนึ่งเมื่อ พ.ศ. 2521 พระพุทธรูปองค์ใหญ่มีความศักดิ์สิทธิ์ด้านการสนับสนุนให้คนทุกคนพูดจาสุภาพ เรียบร้อย (วจีสัจจิต) หากใครเข้ามาในบริเวณศาลาการเปรียญแห่งนี้แล้วไม่สำรวมวาจา คำพูดไม่ดีไม่งาม (วจีทุจจิต) โดยเฉพาะคำหยาบคายต่าง ๆ มักจะมีอันเป็นไปต่าง ๆ นานา

แต่เดิมศาลาการเปรียญมีภาพเขียนเก่าแก่เขียนบนผนังซึ่งกรอบติดประดับต่อมาภาพเดิมชำรุดหมดจึงมีการเขียนภาพเดิมขึ้นมาใหม่ โดยช่างเขียนพื้นบ้านเมื่อ พ.ศ. 2516 ช่างเขียนชื่อ นายพงศธร สุภานันท์ เขียนภาพสีบนผ้าใบ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความหลงใหลในรูป รส กลิ่น เสียง จนทำให้เกิดความตาย ได้สร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ลักษณะการเขียนภาพเขียนการระบายสี แสดงออกทางด้านศิลปะแบบไตผสมพม่า ปัจจุบันภาพเขียนทุกภาพอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดีติดที่ผนังวัดด้านทิศใต้

วัดจองคำ

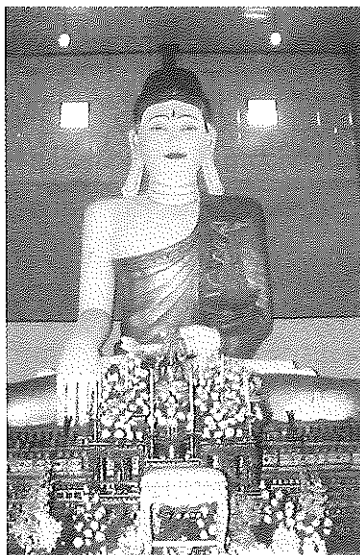
วัดจองคำ ตั้งอยู่บนถนนชานาญสถิตย์ ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ติดกับหนองจองคำ บริเวณสวนสาธารณะและหนองจองคำในเขตเทศบาล เป็นวัดเก่าแก่ศิลปะไทยใหญ่ หลังคาวัดเป็นรูปปราสาท มีคติว่าปราสาทเป็นของสูง ผู้ที่ประทับในปราสาทควรเป็นพระมหากษัตริย์ หรือตัวแทนพระศาสนา

วัดจองคำสร้างเมื่อ พ.ศ. 2433 เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ ตามประวัติแจ้งว่าหลักฐานการก่อสร้างวัดได้มีการขุดพบจากหลุมเสาเดิม ซึ่งจารึกลงบนแผ่นเงินมีความว่าวัดแห่งนี้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2370 โดยครัทธา ต่อมาอาคารทรวดโถมลง พ.ศ. 2946 ลุงจองคำส่วยคหบดีชาวแม่ฮ่องสอน เป็นครัทธา สร้างศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ พ.ศ. 2513 ศาลาการเปรียญถูกไฟไหม้หมดทั้งหลัง พ.ศ. 2514 พระครูอนุสูตรศาสนจักร เจ้าอาวาสและครัทธาวัดร่วมกันสร้างขึ้นใหม่ วัดได้รับพระราชทาน วิสุคามสีมาเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2518 และได้รับพระราชทาน ให้ยกวัดขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2527

ศาลาการเปรียญ สร้างขึ้นราว พ.ศ. 2367 โดยพระครูดงคัมมาจากพม่า ต่อมาได้สร้างเจดีย์และวิหารขึ้นมาอีกในบริเวณวัดคำใน เคยมีการบูรณปฏิสังขรณ์ซ่อมแซมจนมาถึงปัจจุบัน ตัวศาลาการเปรียญ เป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ผสมพม่ามีมุขด้านหน้าสร้างเป็นรูปทรงปราสาท หลังคาทรงแบบ 2 คอ 3 ชาย ถือว่าเป็นวัดที่เก่าแก่กวัดหนึ่ง วัดจองคำมีจุดเด่นอย่างหนึ่ง คือ เสาวัดจะประดับด้วยทองคำเปลว จึงเป็นที่มาของชื่อวัดจองคำ

วิหารหลวงพ่อดโต สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2469 โดยพระอุ่หน้าก๊ะ เจ้าอาวาสวัดจองคำ ในเวลานั้น และลุงจองคำสวย ฟันอุตมะ พร้อมด้วยคณะศรัทธาร่วมกันสร้างถวาย เป็นอาคารทรงตรีมุข หลังคาทรงปราสาท 1 คอ 2 ชาย ตามแบบสถาปัตยกรรมไทยใหญ่ ฝีมือช่างสล่าไฟอ่อง เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อดโต พระประธาน มีการประดับตุ๊กตาปูนปั้นบนขอบหน้าต่างวิหาร

พระพุทธรูป (หลวงพ่อดโต) ชาวบ้านเรียกว่า “เจ้าปลาไหลง” เป็นพระพุทธรูปที่สำคัญองค์หนึ่งของชาวเมืองแม่ฮ่องสอน สร้างเมื่อ พ.ศ. 2469 สร้างบนพื้นที่เดิมซึ่งเป็นเจดีย์และสร้างวิหารคลุมองค์พระพุทธรูปหลวงพ่อดโตมีขนาดหน้าตักกว้าง 4.8 เมตร สูง 6.5 เมตร เป็นพระพุทธรูปแบบศิลปะพม่าโดยฝีมือสล่าไฟอ่อง เดชะโกเมนต์ เดือน 5 ของทุกปีมีงานนมัสการหลวงพ่อดโตเพื่อเป็นสิริมงคล

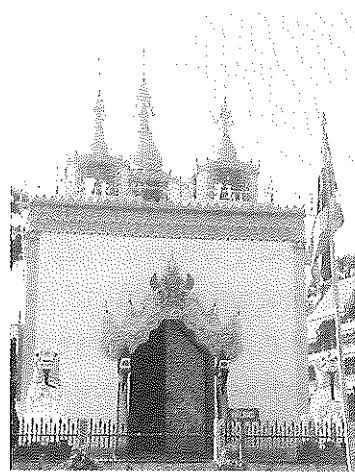
นอกจากนี้ ยังมีศิลปกรรมประกอบสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ อันได้แก่ ประติมากรรมไม้แกะสลักบานประตูและบานหน้าต่าง พระอุโบสถด้านทิศตะวันตก ศาลาการเปรียญ และลายปูนปั้นซุ้มหน้าต่างพระอุโบสถ ลวดลายศิลปะพื้นบ้านแม่ฮ่องสอน

วัดจองกลาง

เป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งในแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่บนถนนชานาญสถิตย์ ติดกับหนองจองคำ กลางเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรม และพิธีกรรมต่าง ๆ ของชาวเมืองแม่ฮ่องสอนและติดกับพระอารามหลวงวัดจองคำ ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า จองกลาง เนื่องจากวัดจองกลางตั้งอยู่ระหว่างพระอารามหลวงวัดจองคำ กับวัดจองใหม่ ปัจจุบันร้างไป เป็นที่ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แต่เดิมที่ตั้งวัดเป็นที่ว่าง ได้มีการสร้างศาลาที่พักคนที่มาจำศีลของวัดจองใหม่ ต่อมา บุตรพญาสิงหนาท เจ้าเมืองแม่ฮ่องสอนไปทำธุรกิจค้าขายที่เมืองมะละแหม่ง ประเทศพม่า เกิดป่วยหนักจึงถูกนำตัวกลับด้วยเรือมาตามลำน้ำปาย เมื่อเดินทางมาถึงบ้านท่าโป่งแดงได้เสียชีวิต จึงได้นำกลับมาไว้ที่ศาลาแห่งนี้ และมีบัญชาให้บูรณะซ่อมแซมศาลาให้สวยงาม เพื่อใช้เป็นที่เก็บศพ ในงานฌาปนกิจศพ มีผู้มาร่วมงานมากมายรวมทั้งภิกษุสงฆ์ที่มาจากพม่า เนื่องจากมีคนเลื่อมใสศรัทธา จึงนิมนต์ให้อยู่ต่อและสร้างศาลาการเปรียญวัดใหม่แทนหลังเก่า เริ่มมีการก่อสร้างปี พ.ศ. 2410 โดยศรัทธาขุนเพียรและชาวแม่ฮ่องสอนแล้วเสร็จ พ.ศ. 2414 วัดจองกลางจึงนับได้ว่าเป็นวัดที่มีความสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองแม่ฮ่องสอน และเป็นโบราณสถานแสดงถึงเอกลักษณ์อันสำคัญของเมืองแม่ฮ่องสอน จึงสมควรที่จะสงวนรักษาโบราณสถานและสภาพแวดล้อมของหนองจองคำไว้สืบไป

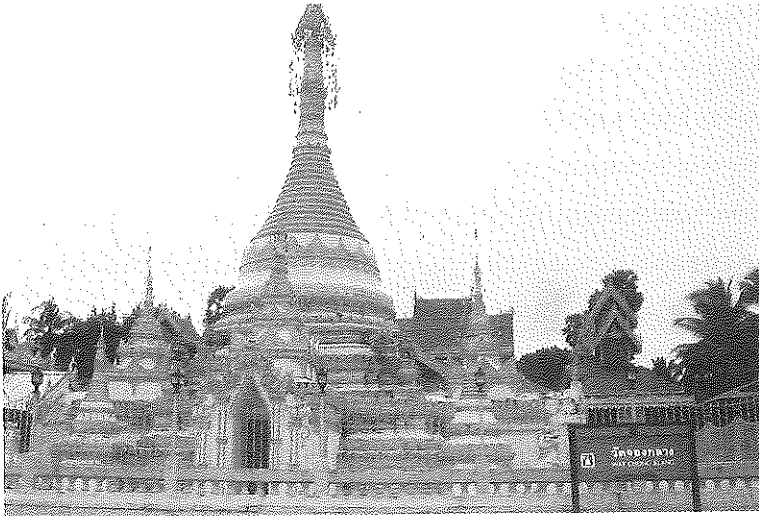
อุโบสถ สร้างขึ้นใหม่เมื่อ พ.ศ. 2521 ในสมัยที่พระครูอนุสุตศาสนจักร ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส ท่านได้เป็นประธานร่วมกับคณะศรัทธาพ่อค้าประชาชนร่วมกันก่อสร้างอุโบสถหลังนี้ขึ้น โดยมีพ่อเลี้ยงสุวรรณพานิชยานนท์ เป็นนายช่างออกแบบและคุมการก่อสร้าง เป็นอาคารทรงมณฑปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 6 เมตร ยาว 12 เมตร หลังคาเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กรูปพระเจดีย์ 5 ยอด ภายในเขียนภาพพระพุทธรูปประวัติ บานประตูหน้าต่างทำด้วยไม้แกะสลักทางวัดจองคำ

และวัดจองกลาง มีการใช้พระอุโบสถร่วมกัน ห้ามสตรีเข้าตามประเพณีปฏิบัติ

ของศาสนสถานทั่วไปในล้านนา เนื่องจากพระอุโบสถเป็นสถานที่ประกอบพิธีทำสังกรรมของพระภิกษุสงฆ์

เจดีย์ สูง 12 คอก ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรมุข แต่ละด้านของเจดีย์ประดิษฐานพระพุทธรูปปางนั่งสมาธิ มีเจดีย์องค์เล็กที่มุมทั้งสี่ รูปแบบทางศิลปะเป็นแบบพม่าผสมไทยใหญ่ มีลวดลายปูนปั้นประดับซุ้มพระฐานเจดีย์และส่วนต่าง ๆ ของเจดีย์อย่างสวยงาม ประติมากรรมรูปสิงห์ที่ฐานเจดีย์ สร้างตามความเชื่อของชาวไทยใหญ่ ขุนเพียรพิรุณกิจ และแม่จองเฮือน เป็นเจ้าศรัทธา สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 2457

ศาลาการเปรียญ อาคารไม้ชั้นเดียวใต้ถุนสูง หลังคามุงสังกะสีเป็นแบบ 2 คอก 3 ชาย รูปแบบสถาปัตยกรรมพม่าผสมไทยใหญ่ ขุนเพียรพิรุณกิจและคณะศรัทธาร่วมกันสร้างประมาณ พ.ศ. 2410

ห้องพิพิธภัณฑน์ มีตู้กตารูปแกะสลักเรื่องพระเวสสันดรชาดก โดยฝีมือช่างชาวพม่า นำมาจากย่างกุ้ง ประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ. 2400 ภาพประวัติพระเวสสันดรชาดกติดตามฝาผนังรวม 18 ภาพ โดยฝีมือช่างไทยใหญ่ นำมาจากตองยี ประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ. 2540 ตู้พระพุทธรูปหินอ่อน พระพุทธรูปแกะสลักหินอ่อนทรงเครื่อง ตกแต่งทำด้วยสังกะสีฉลุลวดลายดอกไม้เครือเถา (หมอกนอนเคอ) พระสิงห์พระบัวเข็ม พระไตรปิฎก หนังสือไทยใหญ่ ขอมอุปกะซิวก เจ้าชายสิทธัตถะและวัตอุโบราณและศิลปะเก่าของใช้สอยสมัยโบราณ ลายแกะไม้และศิลปะการเจาะลายสังกะสีประดับศาลาการเปรียญ ลวดลายแกะไม้ประดับจอนพาราหรือปราสาท

พระบนศาลาการเปรียญวัด มีความสวยงามละเอียดอ่อนตามแบบอย่างศิลปะพม่าผสมไทยใหญ่

ตุ๊กตาแกะสลัก งานแกะสลักไม้เป็นรูปตัวละครในเรื่องพระเวสสันดรชาดก และพุทธประวัติบางตอนจำนวน 33 ตัว ซึ่งได้นำเข้ามาจากสหภาพพม่า โดยศรัทธาลุงจ๋องตุ๊ก ไปค้าขายที่ประเทศพม่าได้นำมาถวายไว้ที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. 2412

ภาพวาดบนกระຈก ไม่ปรากฏหลักฐานความเป็นมาว่ามีมาตั้งแต่เมื่อใด เป็นภาพวาดแสดงประวัติของพระพุทธเจ้า และภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสมัยก่อน วาดลงบนแผ่นกระຈกใส ขนาด 12 x 12 นิ้ว แบบภาพวาดกลับ คือ วาดด้านในให้มองเป็นภาพจากด้านนอก ด้านในคือด้านที่ใช้วาดนั้น จะมองไม่เป็นภาพ มีทั้งหมด 180 ภาพ มีคำบรรยายใต้ภาพเป็นภาษาพม่า ผู้วาดภาพเป็นจิตรกรรมชาวพม่า มีพ่อค้าคบดีชาวแม่ฮ่องสอนอาจจะเป็นขุนเพียร หรือลุงจ๋องซอ ที่สร้างเจดีย์และวิหารเล็ก นำมาติดตั้งเป็นช่อง ๆ ที่ผนังด้านทิศตะวันออก และผนังห้องเจ้าอาวาส บนศาลาการเปรียญ ระหว่างปี พ.ศ. 2414-2416

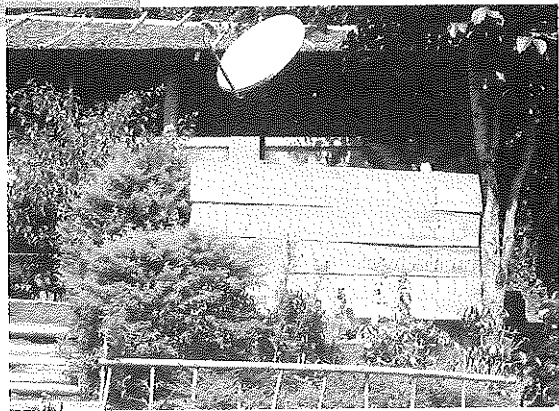

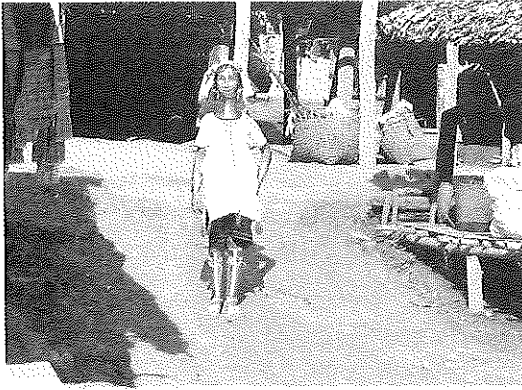

หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว บ้านน้ำเพียงดิน

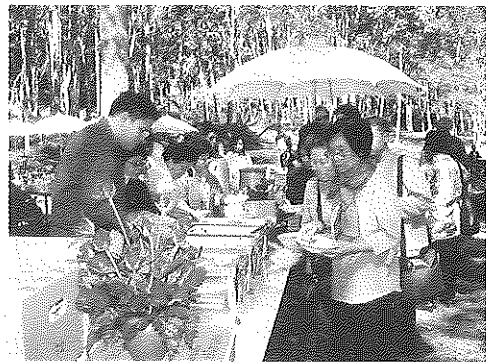
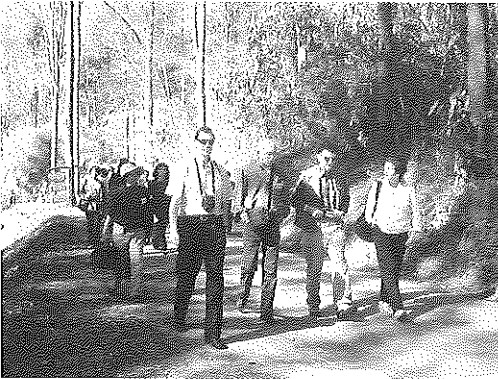
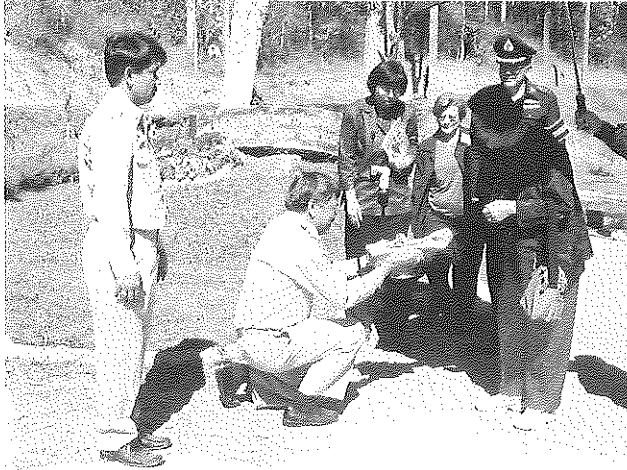
เดินทางไปขึ้นเรือที่บ้านห้วยเตือ ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จากสามแยกอนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชา เลี้ยวซ้ายไปประมาณ 14 กิโลเมตร ตามเส้นทางไปโป่งแดง ก่อนถึงสะพานข้ามแม่น้ำปายจะมีแยกซ้ายไปตามแม่น้ำ จนถึงบ้านห้วยเตือจะมีจุดลงเรือ เดินทางโดยเรือหางยาว สามารถนั่งได้ลำละ 6-8 คน ชมธรรมชาติสองฝั่งลำน้ำปาย ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 30 นาที ถึงบ้านน้ำเพียงดิน

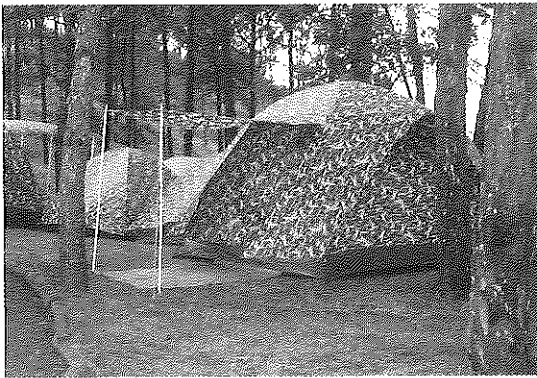
หมู่บ้านแห่งนี้ถือเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงแห่งแรกในประเทศไทย ติดกับชายแดนพม่า ตั้งอยู่ที่ตำบลผาป่อง ต.ดริมแม่น้ำปาย ความเป็นอยู่ของชาวปาดองหรือแลเคอที่บ้านน้ำเพียงดิน มีเอกลักษณ์พิเศษคือ ผู้หญิงจะมีท่วงทือเหลือองประดับไว้ที่คอและขาตามความเชื่อของชาวปาดองที่มีอยู่หลายอย่าง เช่น เพื่อความสวยงาม เพื่อเป็นการแสดงฐานะ เพื่อกันการแต่งงานข้ามเผ่าหมู่บ้าน และกันภูตผีปีศาจ

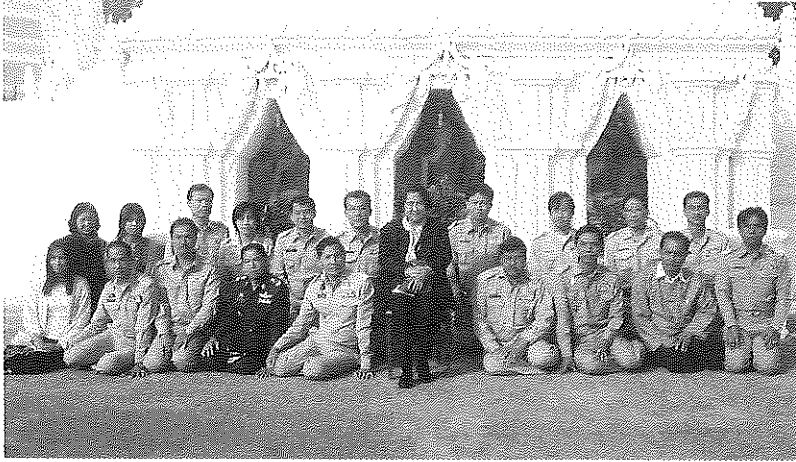

ประมวลภาพการทัศนศึกษา ประจำปี 2547

เอกสารอ้างอิง

ข้อมูล : สำนักงานโบราณคดีที่ 8 กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

ภาพถ่ายประกอบ : วารีย์ จุลโพธิ์

La portée symbolique du *Torrent* d'Anne Hébert

Pacharee Sudasna¹

Publié à compte d'auteur en 1950, *Le Torrent* est le premier ouvrage en prose qui fit connaître le nom d'Anne Hébert. Cette nouvelle assez longue se caractérise par son intensité, par l'écriture poétique d'Anne Hébert, et particulièrement par son aspect symbolique.

La nouvelle est une diptyque et possède une structure cyclique (la fin fait écho au début). La première partie est racontée à l'imparfait, la seconde au présent. L'aspect binaire et symétrique du récit reflète la dualité aussi bien au niveau du thème qu'à celui des personnages: l'emprise maternelle dans la première partie et celle du torrent dans la seconde; l'opposition entre le Bien et le Mal, entre l'Ange et le démon, ainsi que le caractère double du personnage.

L'histoire s'inspire d'un fait divers: dans la Beauce, un étudiant au Grand Séminaire avait tué sa mère.

*"J'ai été attirée par ce drame parce que c'était inachevé. Je me suis demandé pourquoi c'était arrivé et j'ai pensé que ç'avait dû être une vocation forcée. Je connaissais le torrent, j'ai imaginé une maison à côté"*², dit Anne

---

* Nous adressons nos vifs remerciements à Ajarn Hélène de Beaugard pour son aide de correction linguistique.

¹ Section de Français, Faculté des Humanités, Université de Chiang Mai

² Interview par Michèle Lasnier dans *Chetelaine*, avril 1963, p. 76, repris dans Pierre Pagé, *Anne Hébert*, Ottawa, Fidès, 1965, 189 p., coll. "Écrivains canadiens d'aujourd'hui".

Hébert dans un interview rapporté dans la revue *Châtelaine* en 1963. La société québécoise de l'époque écrasée par l'idéologie religieuse extrême du jansénisme est une autre inspiration pour l'auteur. De ce fait réel est tiré le récit à portée symbolique. Anne Hébert affirme lors d'une entrevue que les racines de l'imaginaire dans son oeuvre sont des racines réelles, matérielles¹.

Les sources symboliques de l'auteur se trouvent dans les notions psychanalytiques, notamment celles de l'inconscient et du subconscient. *La Bible* paraît également une des sources principales de ses références, *L'Ancien Testament* surtout. Nous trouvons constamment dans la nouvelle l'idée de "châtiment", de "damnation", de "Justice de Dieu", de "péché originel", et celle de combat entre l'Ange et le diable. Aussi l'auteur doit-elle considérablement au paysage de son pays natal, réservoir inépuisable d'inspiration et de symboles, principalement pour ce qui est de l'eau comme les sources et le torrent.

La première partie de notre étude sera consacrée au rôle capital du torrent et à sa valeur symbolique. Puis nous examinerons les aspects symboliques des personnages, origines des troubles comme moteurs du récit. La dernière partie abordera les dimensions symboliques de l'aspiration à la liberté du protagoniste.

I. Le torrent

1.1 L'importance du torrent

A. Le titre

---

¹ Dans Donald Smith, *L'Ecrivain devant son oeuvre*, Montréal, Québec/Amérique, 1983, 358 p., p. 41.

Lors de sa première parution dans *Amérique Française* en 1947, cette nouvelle s'appelait "Au bord du torrent". Trois ans plus tard, le titre est devenu simplement "Le Torrent". Ce changement porte sans doute une certaine signification.

La focalisation du torrent souligne son importance croissante dans le récit. Le torrent ne joue pas simplement le rôle d'élément naturel du paysage, mais il va agir comme un symbole dominateur, voire un personnage tout au long du texte.

B. L'intervention du torrent

1) La présence et la fréquence du torrent

Le torrent est présenté sous ses formes diverses. On trouve de nombreuses occurrences de champ lexical de l'eau et du torrent qui couvrent d'un bout à l'autre la nouvelle : "*ruisseaux*" (3 fois: p. 21, 22, 23); "*eau*" (19 fois: p. 22, 32, 33 (2 fois), 34, 35 (4 fois), 37, 51 (2 fois), 52, 56 (6 fois)); "*torrent*" (18 fois: p. 22, 32, 33 (3 fois), 34, 35, 36 (2 fois), 37 (2 fois), 38, 43 (2 fois), 45, 51 (2 fois), 56); "*chutes*" (9 fois: p. 32, 33, 34, 35, 38, 51 (2 fois), 53, 56); "*étang*" (p. 33); "*rivière*" (p. 33); "*cataracte*" (p. 33); "*l'eau houleuse*" (p. 33); "*ressac d'eau*" (p. 34); "*gouffre*" (6 fois : p. 35, 37, 45, 50, 51, 56); "*tourbillon*" (p. 56); "*flots*" (p. 56); "*écume*" (p. 34, 35 (2 fois), 56), "*mousse*" (p. 37); "*embrun*" (p. 56).

¹ Nous utilisons ici, comme édition de références, Anne Hebert, *Le Torrent*, Montréal, Bibliothèque Québécoise, 1989, 181 p. La pagination entre parenthèses se réfère aux pages de cette édition.

Les 18 occurrences du mot "*torrent*" renvoient soit au torrent du paysage (p. 22, 33, 37, 43, 51, 56) soit au tumulte intérieur du protagoniste (p. 32, 33, 34, 35, 36, 38, 45, 51).

Le terme "*eau*" qui revient le plus souvent renvoie principalement à l'eau du torrent elle-même. Les autres termes aquatiques assument la même fonction: désigner le paysage et le torrent ainsi que l'état d'âme du héros.

2) La description du torrent

La première apparition concrète du torrent se trouve dans la description de la maison de François:

"Notre maison s'élevait à l'écart de toute voie de communication au centre d'un domaine de bois, de champs et d'eau sous toutes ses formes, depuis les calmes ruisseaux jusqu' à l'agitation du torrent". (p. 22)

Cette phrase signale la présence constante du torrent dans la vie quotidienne du protagoniste. Cependant, celui-ci n'a pas encore pris conscience de l'influence symbolique de cet élément naturel qui exercera une emprise de plus en plus considérable dans sa vie après sa surdité.

Or, l'auteur nous a fait présupposer dans la parole du personnage l'existence encore cachée du torrent: "*au fond de moi, je sentais parfois une richesse inconnue, redoutable, qui m'étonnerait et me troublait par sa présence endormie*" (p. 28). Il pense même vaguement à la "*tourmente qui balayerait tout*" (p. 22).

Le torrent apparaît dans toute sa force à partir du jour où François est violemment frappé à la tête par sa mère avec un trousseau de clefs. Il prend soudainement conscience de "*la présence de l'eau*"¹ (p. 33) et de son importance dans sa vie matérielle comme dans sa vie intérieur².

C'est la force sauvage et la violence du torrent qui fascinent le jeune personnage opprimé. L'écriture d'Anne Hébert caractérise ces aspects avec des phrases courtes, des ellipses, des mots durs, un ton sec et un style saccadé, ce qui peut marquer une certaine violence des forces opposées du torrent et du tourment qui s'empare du protagoniste.

C. Les rapports entre le torrent et le protagoniste

Le rapport direct s'est désormais établi étroitement entre François et le torrent. Celui-ci fait partie de la vie profonde du premier et tient à la fois le rôle du maître et celui du compagnon.

François est déjà conscient de la "*touche souveraine*" (p. 32) du torrent sur lui et se débat contre sa domination. Sa vie quotidienne est "*patinée*", son cœur "*serré*", sa tête de sourd battue par le vacarme de la cataracte, et le rythme du sang précipité par cette "*eau houleuse*" (p. 33). L'attaque violente reprend à chaque fois que François revient sur sa révolte. Au jour calme, le torrent lui laisse son "*murmure lointain*" (p. 33). Même dans son sommeil, ce remous ne lâche pas son attaque.

¹"(...) tout près de la maison, bouillonnant dans un précipice de rochers: le torrent". (p. 33)

²" Le torrent prit soudain l'importance qu'il aurait toujours du avoir dans mon existence".
(p. 33)

De plus, l'eau détient un appel tout puissant obligeant François à venir auprès d'elle. Le personnage sait qu'il "*n'[est] pas libre de n'y pas descendre*" (p. 34) et qu'il est "*tiré près des chutes*" (p. 51). L'enfant dépossédé du monde est ainsi possédé par l'eau.

L'emprise du torrent sur François ressemble, d'ailleurs, à la relation entre la mère et le fils. Celui-ci n'est plus "grondé" par la mère mais par le fracas de l'eau. La cataracte remplace le trousseau de clefs qui l'a jadis frappé et lui interdit toute révolte.

Nous pouvons également noter le rapport amical entre le torrent et François. Celui-ci y retrouve un certain divertissement:

"J'allais vers le mouvement de l'eau, je lui apportais son chant, comme si j'en étais devenu l'unique dépositaire. En échange, l'eau me montrait ses tournolements, son écume, tels des compléments nécessaires aux coups heurtant mon front. Non une seule grande cadence entraînant toute lamasse d'eau, mais le spectacle de plusieurs lutttes exaspérées (...)".
(p. 35)

De la même façon, François éprouve ce sentiment ambivalent d'admiration et de peur envers sa mère.

1.2 La portée symbolique du torrent

A. Le symbole du trouble, du combat des forces intérieures

L'aspect complexe, tumultueux et obscur du torrent qui se tourne sans cesse sur lui-même traduit par excellence les mouvements opposés qui bouillonnent dans l'âme du protagoniste.

Le spectacle des "*lutttes exaspérées*" des courants et des remous "*se combattant férocement*" (p. 35) ne reflète rien d'autre que le tumulte des pensées contradictoires du héros. Ainsi se sent-il enfermé dans un "*cercle inhumain, cercle des [s]es pensées incessantes*" (p. 36).

Dès son enfance, les sentiments et la connaissance intime de soi sont interdits par sa mère. Tous ces sujets tabous sont considérés comme des fautes ou le Mal, qui méritent la punition et des pénitences. Ils sont donc bien cachés au fond de l'être de François, comme une "*présence endormie*" (p. 28). En même temps, le désir de transgression et l'aspiration à la liberté s'accumulent secrètement jusqu'à son point culminant quand François se révolte pour la première fois contre le pouvoir maternel, d'où sa surdité et la fin de l'emprise concrète de sa mère. Toutefois, l'éducation jadis imposée par sa mère et considérée comme le Bien, avait déjà profondément marqué la vie intérieure de son fils, tout comme "*l'eau [qui] avait creusé le rocher*" (p. 35). De là débute le combat atroce entre le sentiment de révolte et l'angoisse de culpabilité qu'il veut rejeter de toutes ses forces. A chaque fois que François ressasse sa révolte, il perçoit le torrent si fort à l'intérieur de son crâne.

Aussi a-t-il besoin d'un "*abri intérieur*". Grâce à la face cachée du torrent, à son apparence "*sombre, opaque, frangée d'écume*" (p. 35), le gouffre représente bien pour François le lieu secret, "*les régions les plus obscures de [s]on être*" (p. 48) où il peut cacher ses sentiments refoulés.

Cependant, ce refuge secret n'est pas toujours sûr, car la peur et l'angoisse peuvent y poursuivre leur menace: "*Fausse paix, profondeur noire. Réserve d'effroi*" (p. 35).

Les forces de la conscience du Mal hantent le protagoniste, luttent contre ses désirs profonds, d'où le torrent qui le bat. Il s'efforce ainsi de repousser, "*avec des gestes déchirants*" (p. 37), cette conscience. Lorsqu'il sent dans son esprit l'approche possible de cette "*horrible lumière*", il se débat: "*je m'accroche désespérément à l'obscurité, si troublée et menacée qu'elle soit*" (p. 36), dit-il.

C'est donc un combat constant, plus ou moins volontaire, des forces contraires provenant de la conscience et de l'inconscient, dont le trouble du torrent est le symbole.

Le gouffre assume aussi une fonction de miroir qui reflète "*le gouffre intérieur de l'homme*" (p. 50). C'est ici que François regarde son image intérieure, cachée: "*Je me penche sur le gouffre bouillonnant. Je suis penché sur moi*" (p. 51).

A la fin du récit où François se sent "éveillé"¹ et décide de se perdre dans son "aventure", le trouble intérieur est présumé achevé, ou bien intégré dans le courant fatal du torrent.

B. Le symbole du destin et de la mort

"J'attendais je ne sais quelle tourmente qui balayerait tout, m'entraînant

---

¹ Cf. "*Je n'aurais pas cru à une telle lucidité!*" (56).

avec ma mère, à jamais lié à son destin funeste". (p. 22)

Cette phrase annonce très tôt le pouvoir destructeur du torrent et le sort inévitable des personnages. François est constamment conscient de son destin: "*De mon vivant, je goute au jugement dernier (...). C'est trop pour les forces humaines*" (p. 50).

L'idée de l'impuissance de l'homme devant le destin est clairement présente. Il n'y peut rien, comme François qui n'est pas "libre" de ne pas descendre au bord des chutes. L'appel du torrent est implacable: "*Le consentement à mon destin ne dépend pas de ma volonté. La prochaine crise l'emportera*" (p. 51).

La vue du torrent provoque une angoisse et une frayeur intense chez le personnage. Ce n'est qu'une "*[r]éserve d'effroi*" (p. 35): on est conscient de sa présence, mais on ne voit pas ce qui se cache au fond. La description du gouffre représente l'atmosphère de la mort et le pouvoir destructeur qu'il détient:

"Le rocher était limoneux. C'eut été facile de glisser. Quel saut de plusieurs centaines de pieds! Quelle pâture pour le gouffre qui devait décapiter et démembrer ses proies! Les déchiqeter..." (p. 35)

L'attaque violente du torrent à l'intérieur de la tête de François lui donne la sensation de la mort: "*les chocs se précipitaient à une telle allure que j'avais peur de mourir*" (p. 34). Un peu plus loin, nous trouvons une scène qui fait penser à l'exécution du personnage par le flot furieux:

"Le torrent me subjugua, me secoua de la tête aux pieds, me brisa dans un remous qui faillit me désarticuler". (p. 36)

L'aspect fatal du gouffre renvoie également à l'obsession de la mort du protagoniste. Lorsqu'il pense à jeter Amica, "l'espionne", dans le précipice d'eau, son imagination fait écho à la scène d'exécution que l'on vient de citer: *"Je ne goûterai pas à ses cris, mais seulement à ses convulsions de terreur. Amica sera décapitée et démembrée. Ses débris bondiront sur les rochers"* (p. 54). François n'est plus ici la victime, mais se transforme en exécuteur même. Cette image onirique de la tête décapitée d'Amica revient à la fin de la nouvelle pour fusionner avec la figure de Claudine morte.

L'image de la maison et les objets dilués dans l'eau marque la fin, ou la mort métaphorique, du passé de François. On pourrait d'ailleurs voir dans le torrent l'image de la "chute" de l'homme après la période troublée et déchue de la vie.

Un autre point intéressant dans ce récit au regard de la fatalité, c'est la réflexion du narrateur sur le destin des œuvres littéraires:

"Je considérais la formation d'une tragédie classique ou d'une pièce de vers telle un mécanisme de principes et de recettes enchaînées par la seule volonté de l'auteur. Une ou deux fois, pourtant, la grâce m'effleura. J'eus la perception que la tragédie ou le poème pourrait bien ne dépendre que de leur propre fatalité intérieure, condition de l'œuvre d'art". (p. 29)

Anne Hébert affirme dans un film réalisé par l'ONF et l'Office du film du Québec que l'écriture est une tension vers l'absolu, un risque où l'on ne peut prévoir la fin¹.

¹ Mentionné par Donald Smith, *op.cit.*, p. 41.

Dans cette partie, nous avons vu l'importance et la valeur symbolique du torrent. Son aspect troublé, violent et funeste est né, en fait, de l'attitude de certains personnages archétypiques et de leur obsession de la faute.

II. L'obsession de la faute

Le cercle vicieux de la culpabilité trouve son origine dans le personnage de la mère, puis se transmet en son fils qui verra, en lui-même et dans un autre personnage féminin, l'image obsessionnelle de sa faute.

2.1 La mère

Ce personnage mythique de la mère joue un rôle ambivalent, créateur et destructeur à la fois, comme le Dieu vengeur.

A. Le symbole du Bien et du pouvoir divin

Frappé par le sentiment de culpabilité après avoir eu un enfant hors mariage, Claudine Perrault s'acharne à racheter cette faute en s'imposant à elle-même et à son fils la maîtrise extrême de soi et tout un principe du "Bien". Son leitmotiv, c'est: "*Il faut se dompter jusqu'aux os*".

Par "*sa droiture terrible et sa parfaite grandeur*" (p. 53), elle apparaît, aux yeux de son fils, comme le Dieu terrifiant au pouvoir absolu. "*J'avais seulement le sentiment de sa terrible grandeur qui me glaçait*" (p. 19), dit François. Seul le bas de la figure maternelle lui est familier, car la peur l'empêche de porter plus haut son regard.

Elle s'autorise à parler au nom de Dieu et fonde ses volontés sur une autorité divine, menaçante et vindicative. Le nom de Dieu est donc sec et s'effrite pour le jeune héros. Sa mère a déjà pris cette place de Dieu. François ne récite d'innombrables prières que pour s'en faire "*un rempart contre l'ombre possible de la face nue de Dieu*" (p. 29).

"*Grande, forte, nette, plus puissante que [son fils] ne l'avai[t] jamais cru*" (p. 24), Claudine possède un pouvoir suprême. Elle établit une emprise totale sur son fils tout en exerçant la fonction de Juge. La justice de Dieu n'est que punitions expiatoires. Le destin de François est ainsi scellé par les mains longues de sa mère. Il éprouve à son égard de l'admiration, mais aussi de la peur. Au moment où sa mère le frappe sur la tête, il ne voit plus en elle qu'une force brutale et épouvantable.

B. Le symbole du pouvoir monstrueux

Contrairement à son caractère divin, la face monstrueuse de la "*gigantesque Claudine*" se dévoile avec le désir frénétique du rachat et de la vengeance. Elle traite son fils sans affection. Ses yeux qui "*lan[cent] des flammes*" (p. 26) est un supplice pour François qui devient paralysé à chaque fois qu'il entend la phrase: "*François, regarde-moi dans les yeux...*" (p. 20). Ce regard sera plus tard remplacé par celui du chat et celui d'Amica.

Figure de la haine et de la mort, Claudine apparaît comme un animal féroce. Au moment où elle va battre cruellement son fils à la tête, elle "*bondit comme une tigresse (...)* Son visage était tout défait, presque *hideux*" (p. 32). Son pouvoir destructeur est sans limite et se poursuit même après sa mort.

Nous pouvons également trouver ce caractère ambivalent de la bête ou du diable et de Dieu dans le personnage d'Ysa dans *L'Ange de Dominique* et dans *Le Grand Mariage*, deux récits du même recueil.

2.2 François

A. Le symbole du sacrifice

Claudine voit en son fils, enfant illégitime, le signe de son humiliation. Pour racheter sa faute, elle voue son fils au sacrifice en lui assignant une fonction de victime expiatoire. La mère lui répète souvent : "*Tu es mon fils. Tu me continues*" (p. 26). François n'hérite pas seulement de la faute maternelle mais aussi du devoir de combattre "*l'instinct mauvais*". Il doit renoncer à toute possession en cette vie. Sa mère le destine à la prêtrise. Car "*[l]e prêtre est à la fois sacrificateur et victime, comme le Christ*" (p.26), dit-elle. Ainsi François devient-il pour sa mère "*tel un outil dans ses mains*" (p. 19)¹.

Si sa faute à racheter est comparable à une dette, le sacrifice de son fils a une valeur d'échange, comme l'argent qu'elle doit payer pour l'extinction de cette dette. C'est "*l'argent du mal*" (p.55) qu'elle espère solder le jour d'entrée au séminaire de son fils, mais ce sacrifice devient impossible car "le Mal" hérité par son fils ne se soumet plus.

¹ On trouve également cette idée du sacrifice dans la nouvelle *Le Printemps de Catherine*: "*Qu'une paye pour les autres! C'est justice!*" (p. 103).

B. Le symbole du Mal

Dans *La femme à sa fenêtre* Maurice EMOND écrit:

"Les personnages hébertiens sont marqués par la notion de faute originelle, traumatisés par la crainte du châtement suprême. Ils sont moins préoccupés du ciel que de l'enfer qui en vient à exercer sur eux une véritable fascination"¹.

Par "[l]e décret d'une volonté antérieure" à la sienne, François porte en lui "un crime inconnu qui suinte et qu'il expie" (p. 50). Même si le mot "péché originel" n'est jamais prononcé de la bouche de la grande Claudine, l'idée de combattre "la force mauvaise" (p. 20) ou "l'instinct mauvais" (p. 26) revient sans cesse.

Né de la faute de sa mère, "lié à une damnée" (p. 50), le fils participe à sa damnation et à son impureté. Il sait qu'il ne peut être pur et qu'il ne le sera jamais. Le Mal fait partie de son être dès sa naissance: "je suis le fils du mal, le fils de la grande Claudine. L'univers saura que le mal m'a choisi dès le premier souffle de mon existence" (p. 55), affirme-t-il. Il assume ainsi dès le début, la figure du Mal. La grâce lui est refusée. "La touche limpide de la lumière" (p. 38) est gâtée à jamais pour lui.

De plus, le Dieu froid qu'il connaît ne le sauve pas, mais le punit constamment. En cultivant au fond de lui-même le désir de transgression, François crée secrètement un monde manichéen où les forces du mal s'opposent à ce Dieu.

---

¹Maurice Emond, *La femme à sa fenêtre*, Québec, PUL, 1984, p. 75.

Antithèse de la Déesse mère, il se fait lui-même complice du diable. La nuit de la mort de sa mère, il se demande s'il a "*combattu corps à corps avec l'Ange*" (p. 37), ce qui est comparable à la lutte entre Jacob et l'Ange dans la *Genèse*.

Les forces diaboliques seront prolongées et accentuées dans un autre personnage symbolique: Amica.

2.3 Amica

A. Le symbole du mal perpétué

Le caractère de cette femme et son intervention dans le récit paraissent mystérieux et néfastes. Son étrangeté et ses vêtements font penser aux Tziganes, peuple maudit.

De son apparence physique, ce qui attire le plus François, c'est l'aspect sournois et mauvais de son œil. Son apparence sauvage et révoltée tente François et comble en lui les lacunes creusées par sa moralité. Car pour Amica, rien n'est interdit. Son origine est inconnue. Par le désir implacable de François, Amica est achetée sans difficulté avec "*l'argent du mal*" de Claudine. Elle n'est ainsi qu'une prostituée, un objet de pulsions. On dirait que tous les maux, y compris ceux de François et de sa mère, s'assemblent dans ce personnage.

D'ailleurs, elle assume le rôle de tentatrice, symbole de la volupté interdite: "*Amica montre une aisance, une habileté dans les caresses qui me plongent dans un étonnement rêveur*" (p. 45). Ses beaux bras fermes semblent

malsains. Dans ses "*jeux des plis et des mains*" (p. 48), plaisants et angoissants à la fois, François se demande: "*Quels reptiles frais m'ont enlacé?*" (p. 44). Cette remarque fait évidemment penser au Serpent tentateur qui a causé la chute d'Adam et d'Eve.

François est persuadé qu'Amica est le diable qu'il convie chez lui. Le pouvoir destructeur de cette "*sorcière*" (p. 48) s'est déjà exercé sur son être: "*Posséder et détruire le corps et l'âme d'une femme. Et voir cette femme tenir son rôle dans ma propre destruction*" (p. 39).

Vers la fin du récit, Amica vole "l'argent du mal" et se sauve. Cela paraît pour François la perpétuation du Mal et de sa faute héritée de sa mère.

B. Le double de la mère?

La peur de la mère qu'éprouve François devient vite celle de la femme. Dans sa première aventure hors du domaine maternel, François se promet de "fuir" s'il venait à rencontrer une femme, autre que sa mère.

Lorsqu'il rencontre Amica, le visage de celle-ci lui rappelle la figure de sa mère. Tout comme la grande Claudine qui peut deviner le désir secret de son fils, Amica possède ce pouvoir de lire ses pensées. Son regard est celui de Claudine qui observe son fils sans relâche, qui fait peur et donne un "*malaise poignant*" (p. 47). François affirme: "*Ses yeux veillent. Parfois, elle me jette un regard perçant qui rompt son expression passive et me fait tressaillir*" (p. 43).

Ce "*fixe regard d'éternité*" (p. 47) de la mère sur son fils sera

prolongé non seulement par Amica, mais aussi par le chat mystérieux qui a les mêmes yeux que celle-ci.

Le cercle du Mal et de la faute reste fermé. L'emprise maternelle et torrentielle est toujours présente dans la vie de François. Nous allons voir dans la dernière partie comment il cherche à s'en libérer.

III La quête de liberté

François se perçoit comme un "*enfant dépossédé du monde*" (p. 19). Son éducation maternelle lui apprend à se déposséder de tout, à ne rien avoir à soi. Cela lui cause non seulement la rupture avec le monde, mais aussi avec lui-même.

3.1 François et la rupture avec le monde

A. L'isolement forcé

Avec son enfant bâtard, Claudine Perrault a quitté le village et s'est installée dans une maison " *à l'écart de toute voie de communication*" (p. 22). C'est le premier isolement choisi et forcé par la mère pour son fils. François sait qu'ils vivent " *à une trop grande distance du village*". Toutes les activités collectives avec les gens du village, la messe, par exemple, leur sont impossibles.

Néanmoins, l'emplacement de la maison n'est pas vraiment la raison de cette rupture avec la société. C'est, en fait, la volonté de la mère qui interdit à son fils toute amitié avec les autres. La phrase " *Ne te laisse pas attendrir par le mirage de quelque amitié particulière*" (p. 28) se répète

dans la tête de François.

A l'école, il repousse donc toute les avances amicale de ses camarades et se sent un "étranger" parmi eux. Il se promet de ne "[s]'attacher nulle part en ce monde". C'est ainsi que le vide se fait autour de lui, d'où sa peine et ensuite ses pénitences.

B. La surdité et la rupture intérieure

La conséquence de la première révolte menée par François contre la volonté maternelle, c'est sa surdité. Il la définit comme "*une fissure [qui] se fit dans [s]a vie opprimée*" (p. 32).

La surdité est le symbole de la rupture avec le monde extérieur et avec la mère. Aucune voix, aucun bruit n'atteint plus le protagoniste. Il se croit dès lors "défait" de sa mère qui ne lui adresse plus un mot après cet  v nement.

En même temps, cette surdité marque le passage à la vie intérieure de François qui se laisse gagner par l'esprit du domaine. Il découvre un monde secret, individuel, antérieurement interdit par sa mère.

La surdité a aussi éveillé le torrent en François. A partir de ce moment-là, une brèche se forme à l'intérieur de son être. Nous avons précédemment vu le combat atroce en lui, symbolisé par le torrent. Il y a, d'ailleurs, d'autres scènes qui montrent sa rupture intérieure: après avoir amené Amica dans son domaine, François se montre dédoublé:

"Je vois un inconnu qui mange en face d'une femme inconnue. Ils sont aussi secrets l'une que l'autre. Non, je n'ai pas habité ce lieu ni cet homme" (p. 44).

Il se renie et se voit étranger à lui-même: *"J'observe le couple étranger en sa nuit de noces. Je suis l'invité des noces" (p. 45).*

François n'est pas libre. Il est emprisonné, d'abord dans l'emprise maternelle, puis dans son propre trouble. Il cherche donc à se libérer. Anne Hébert montre sous forme de symboles ces tentatives d'émancipation.

3.2 Le désir de fuite et les tentatives de libération

A. Les deux aventures dans le monde extérieur

Ces deux aventures décalées d'une vingtaine d'années environ sont symétriques. Elles trouvent d'abord leur origine dans les désirs secrets et interdits du protagoniste: le désir de voir de près la figure humaine dans la première aventure et le désir charnel dans la seconde. Ces deux désirs peuvent être considérés comme une sorte de transgression de la volonté maternelle. Ce sont aussi les quêtes et les tentatives d'aller vers l'Autre, au monde extérieur à son domaine. Les personnages que François rencontre durant ses deux aventures possèdent un caractère quelque peu mauvais, voire diabolique, ce qui le déçoit profondément.

- La première aventure: "l'homme horrible", symbole du monde déchu

La première tentative de François au bord de la grand-route est pour

chercher "*des pas autres que les [s]iens ou ceux de [s]a mère*" (p. 23). Le premier visage humain qu'il aspire à contempler, c'est celui de "l'homme horrible". Celui-ci représente pour le jeune François la déchéance du monde, car il semble réunir en lui le mal sous toutes ses formes. La saleté et son apparence ignoble provoquent chez François la terreur et le dégoût. Ses gestes et ce qu'il dit à François montrent que c'est un obsédé sexuel. Son intention malsaine annonce déjà l'initiation sexuelle qu'Amica donnera dans la seconde aventure.

La conséquence de cette aventure est la déception et la méfiance qu'éprouve François à l'égard des autres: "*Le résultat pratique, [...], fut me mettre sur mes gardes et de replier á jamais en moi tout geste spontané de sympathie humaine*" (p. 28).

Cependant, cette aventure "*terrifiante*" paraît en même temps "*prestigieuse*" pour la vie contraignante et monotone de François. Le caractère duel de cette aventure sera repris dans la dernière aventure du protagoniste dans le torrent.

- **La deuxième aventure: Amica, l'espoir d'une vie nouvelle**

Lorsque la solitude et le "*désir de la femme*" (p. 39) s'emparent de François, il reprend le trajet de son enfance: la grand-route. Il rencontre d'abord le colporteur, l'intrus dont le rôle est de prouver le pouvoir physique du protagoniste, ensuite il aperçoit Amica. C'est avec cette fille qu'il espère partager sa solitude et commencer même une vie conjugale: "*Je lui ferai part du torrent. Je l'initierai aux yeux de ma solitude*" (p. 43), dit François. Ce rêve ne deviendra jamais réel, puisque toute source d'émotion et de jouissance en lui est déjà asséchée par la "*volonté arbitraire*" de sa mère. Il ne lui reste que la "*sécheresse*" (p. 45).

Amica est, d'ailleurs, le témoin du Mal de François. Cela lui donne de l'effroi, car ce "*grand miroir*" (p. 46) qu'est Amica reflète même l'image cachée au fond de son être. Elle a aussi le même regard que le chat, témoin de la mort de la grande Claudine. François ne peut pas supporter ce regard qui l'accuse et détruit tout son espoir d'une vie nouvelle. La fuite d'Amica avec "*l'argent du mal*" le place dans une impasse et le force à prendre sa dernière décision. Nous y reviendrons.

B. Perceval, symbole de la révolte

Perceval, personnage venu de l'extérieur du domaine, entre en scène au moment où la révolte contre la mère s'accroît au fond de François. Sauvage, indomptable, cette "*bête frémissante*" excite l'envie de François qui se délecte à contempler le spectacle de sa fureur. Car elle ressemble à l'être de fougue et de passion que le jeune homme rêve d'incarner.

Or cet animal est cruellement entravé et torturé. Il partage métaphoriquement le même sort que François et le même sentiment de révolte. Par une haine "*mère et à point, liée et retenue*" (p. 36), François délivre ce "*démon captif*", symbole de sa propre révolte, qui l'emportera dans la lutte contre l'Ange-mère.

Néanmoins, cette victoire n'est que provisoire et ne libère pas François de la prison maternelle, ni de l'obsession de sa faute.

C. L'intégration dans la nature

- La tentative vaine

Après la mort de sa mère, tous les règlements et disciplines sont jetés bas. François vit tout seul dans l'atmosphère lugubre de sa maison. Se considérant comme un "*mort parmi les débris*" (p. 37), il poursuit sa quête de liberté en se faisant partie intégrale de la nature:

"La pluie, le vent, le trèfle, les feuilles sont devenus des éléments de ma vie. Des membres réels de mon corps. Je participe d'eux plus que de moi-même". (p. 38)

En effet, comme il le dit, François s'est "*identifié au paysage*", "*livré à la nature*", ce qui explique pourquoi il se sent "*devenir un arbre ou une motte de terre*" (p. 37). Cependant, cette identification ne sera jamais complète: l'effroi différencie le personnage des éléments de la nature, et l'empêche donc de s'émanciper en s'identifiant au paysage. Conscient de cette liberté impossible, François doit aussi accepter qu'il a voulu s'affranchir trop tard:

"J'ai porté trop longtemps mes chaînes. Elles ont eu le loisir de pousser des racines intérieures. Elle m'ont défait par le dedans. Je ne serai jamais un homme libre". (p. 37)

L'emprise de la mère a trop marqué son être; comme l'eau qui "*avait creusé le rocher*" (p. 35). L'image de sa mère morte reste toujours vraie et présente dans son esprit. Il est incapable de se refuser, de se libérer du mal en lui. A ce moment-là, il n'est pas encore mûr pour l'ultime fuite, l'ultime soumission aux forces cosmiques.

La dissolution dans le torrent: chemin ultime vers la liberté?

Pendant que le torrent est "*silencieux*", le trouble s'accumule secrètement dans la tête de François, en attendant "*la crue du printemps*". François revient sur son passé enterré: "*Je refais mon malheur. Je le complète. Je l'éclaire. Je le reprends là où je l'avais laissé*" (p. 38). Il découvre qu'il se dupe en se récusant, en refusant son propre être du Mal, qu'il n'est pas libre et ne l'a jamais été.

L'apogée de la crise arrive lors de la fuite d'Amica. Cet événement marque l'échec total de toute tentative de libération du protagoniste et le conduit à prendre sa dernière décision: la dissolution dans le torrent, sa "*demeure absolue*" (p. 51).

Ce geste symbolique laisse des interprétations diverses chez les lecteurs et les critiques: délire, suicide, soumission, résignation, ou protestation ultime?

Est-ce une révolte contre la défense maternelle de la connaissance intime, puisqu'il a "*plongé au centre de [lui]-même, sans rémission*" (p. 50)? Si oui, la possibilité de réussir ne semble pas certaine. Car le visage maternel, avec son ordre terrifiant: "*François, regarde-moi dans les yeux*" (p. 56), réapparaît à la fin dans le torrent. Cet ordre fait écho à celui qu'entendait François durant toute son enfance. S'inégrer au torrent est-il le retour à l'emprisonnement maternel? Est-ce obéir à son appel?

D'un autre côté, la décision de François peut être considérée comme une résignation. Plus précisément, c'est la renonciation aux tentatives désespérées d'aller vers l'Autre. "*Je suis seul, seul en moi*" (p. 56), dit-il. Il ne lui reste plus ainsi qu'une seule issue possible: en lui-même.

François ne peut plus renoncer à lui-même: "*Je ne puis imaginer ma fin en dehors de moi*" (p. 55), accepte-t-il finalement. Son propre être, marqué par la faute originelle et le Mal, est la seule "*richesse*" qu'il possède dans sa vie d'enfant "*dépossédé du monde*". Il se refuse absolument à sortir du "moi", mais choisit "*l'intégration définitive*" au "*plus profond abîme*" (p. 51) de son être. Cette décision est symbolisée par l'intégration du héros à "*la furie des chutes*". Son acceptation de soi va probablement mettre fin au combat intérieur qui le tourmente. Toutefois, le résultat reste inconnu, même pour François qui n'a plus peur de "*se perdre*" dans cette aventure finale¹.

Le Torrent illustre le génie de l'auteur qui a subtilement décrit l'image des mouvements intérieurs des êtres et de la nature humaine à travers des éléments symboliques.

L'histoire du *Torrent* symbolise également le trouble qui peut saisir l'homme à tout moment de sa vie quotidienne. Le problème de la liberté et du refus de soi-même est présent dans la société contemporaine, comme l'affirme Anne Hébert dans un entretien accordé au journal *Le Devoir* en 1960: "*notre société profonde nous échappe, parfois c'est à croire que tout notre art de vivre consiste à la refuser et à la fuir*"².

¹ Nous trouvons également l'idée de "*dissolution complète*" (p. 78) dans le gouffre comme décision ultime dans *L'Ange de Dominique*, un autre récit du même recueil (p. 82).

² Cité par Michel Erman dans *Anthologie critique. Littérature canadienne-française et québécoise*, Laval-Québec, Beauchemin, 1992, p. 303-304.

รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546
สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 เวลา 10.30 น.
ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย

มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมจำนวน 100 คน ครอบคลุมประชุมตามข้อบังคับของสมาคมฯ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ องค์นายกิตติมศักดิ์ ประจำปี 2545-2546 เสด็จเป็นองค์ประธานที่ประชุม ซึ่งสาระสำคัญของการประชุมมีดังต่อไปนี้

วาระที่ 1 รายงานกิจการของสมาคมฯ ในรอบปี 2546

นางสาวณัฐสร้อย ลีศิริเสริญ เลขานุการ ได้กล่าวรายงานกิจการของสมาคมฯ ในรอบปี 2546 เพื่อให้สมาชิกได้ทราบทั่วกันดังนี้

1. งานบริหาร

คณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ได้ประชุมเพื่อดำเนินกิจการของสมาคมฯ นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 จนถึงวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี คือวันที่ 8 ตุลาคม 2546 รวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง สรุปสาระการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสมาคมฯ ได้ดังนี้

- 1.1 ประชาสัมพันธ์เพื่อหาสมาชิกทั้งประเภทบุคคลและประเภทสถาบัน
- 1.2 จัดทำโครงการของสมาคมฯ ประจำปี 2546
- 1.3 จัดทำโครงการความร่วมมือกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ปี 2546
- 1.4 จัดทำโครงการความร่วมมือกับสมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ ปี 2546

2. ทูน

ในปี 2546 นี้ สมาคมฯ ได้เป็นกรรมการร่วมกับ BCF (Bureau de coopération pour le français) ในการดำเนินการคัดเลือกนักเรียนผู้มีผลการเรียนดีวิชาภาษาฝรั่งเศส ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อไปศึกษาและทัศนศึกษา ณ เมือง Brest ประเทศฝรั่งเศส จำนวน 2 ทูน ระยะเวลา 1 เดือน ผลการคัดเลือกผู้ได้รับทุน คือ

1. นายอุกฤษณ์ ยลธรรม์ธรรม โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพฯ
2. นางสาวธนวรรณ อมรกุล โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อุบลราชธานี

BCF ได้จัดการประชุมพิเศษผู้รับทุนทั้ง 2 ราย เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2546 เวลา 9.00 น. ณ สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ และผู้ได้รับทุนได้ออกเดินทางไปศึกษาและทัศนศึกษา ณ เมือง Brest ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2546 เวลา 00.05 น. เที่ยวบินที่ TG930 ถึงปารีส เวลา 07.05 น. ของวันอาทิตย์ที่ 5 ตุลาคม 2546 และมีกำหนดกลับ โดยเดินทางออกจากปารีสในวันศุกร์ที่ 31 ตุลาคม 2546 เวลา 13.30 น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา 06.30 น. ของวันรุ่งขึ้น

สำหรับผู้ทุนฝึกอบรมครู ปี 2546 สมาคมฯ ได้รับใบสมัครจากผู้ประสงค์รับทุนจำนวน 10 ราย แต่ทาง BCF ไม่สามารถดำเนินการให้รับทุนได้ภายในปี 2546 จึงขอเลื่อนการสอบคัดเลือกและการให้ทุนฝึกอบรมสำหรับครูไปในปี 2547

3. การประชุมทางวิชาการและการจัดสัมมนา

ในรอบปี 2546 สมาคมฯ ได้จัดประชุมทางวิชาการและจัดสัมมนา ดังนี้

3.1 การนำเสนอแบบเรียนภาษาฝรั่งเศส โดยสำนักพิมพ์ Clé International เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 ณ ศึกษานิเทศก์ วิทยาเขต กรุงเทพฯ

3.2 การอบรมบุคลากรหลักของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสและศึกษานิเทศก์เพื่อเป็นวิทยากรขยายผล เมื่อวันที่ 24-28 มีนาคม 2546 ณ สมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ

3.3 การอบรมพัฒนาทักษะทางภาษา เมื่อวันที่ 21 เมษายน-2 พฤษภาคม 2546 ณ สมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ

3.4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำหลักสูตรภาษาฝรั่งเศส” เมื่อวันที่ 28 เมษายน-2 พฤษภาคม 2546 ณ โรงแรมสุริวงค์ จังหวัดเชียงใหม่

3.5 การอบรมเทคนิคการสอนภาษาฝรั่งเศส ในวันที่ 6-17 ตุลาคม 2546 ณ สมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ

3.6 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับครูสอนภาษาฝรั่งเศส” ในวันที่ 8-10 ตุลาคม 2546 ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย

3.7 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ในวันที่ 27-31 ตุลาคม 2546 ณ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพฯ

4. การจัดกิจกรรม

4.1 กิจกรรมประจำปี 2546

สมาคมฯ ได้กำหนดจัดงานกิจกรรมประจำปี 2546 โดยมีชื่องานว่า LA FRANCE AUX COULEURS MULTIPLES ในวันที่ 22 และวันอาทิตย์ที่ 23 พฤศจิกายน 2546 ณ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสได้แสดงความสามารถทางภาษาฝรั่งเศส และมีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4.2 กิจกรรมเพื่อสมาชิกประจำปี 2546

สมาคมฯ ได้จัดทัศนศึกษาจังหวัดน่าน ลำพูน เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 17-19 มกราคม 2546 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 98 คน

5. การประสานงานกับหน่วยงานภายในประเทศ

5.1 ประสานงานกับกรมวิเทศสหการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับความช่วยเหลือของรัฐบาลฝรั่งเศสในด้านการเรียนการสอน การจัดสรรทุนและความช่วยเหลือด้านเอกสาร ตลอดจนตำราภาษาฝรั่งเศส โดยสมาคมฯ เป็นสื่อกลางจัดการประชุมอนุกรรมการสถาบัน เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ

5.2 ประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา โดยส่งเสริมให้กรรมการสมาคมฯ ผู้ทรงคุณวุฒิไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสของกลุ่มโรงเรียนส่วนกลางและเขตการศึกษาต่าง ๆ

5.3 ประสานงานกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ โดยให้ความร่วมมือด้านต่าง ๆ เช่น การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ การอบรมครู การจัดสรรทุนประเภทต่าง ๆ

5.4 ประสานงานกับสมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ฝรั่งเศสในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านละครและดนตรี โดยสมาคมฯ ให้ความร่วมมือประชาสัมพันธ์ไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ

5.5 ประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการคัดเลือกนักเรียน เพื่อร่วมการแข่งขันพูดภาษาฝรั่งเศส ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2546

6. การประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศ

6.1 ประสานงานกับ FIPF (FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS) โดยสมัครเป็นสมาชิกของ FIPF เพื่อรับเอกสารเกี่ยวกับการค้นคว้าและความเคลื่อนไหวด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสทั่วโลก และนำมาพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารของสมาคมฯ รวมทั้งได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมสัมมนาทุกครั้ง

6.2 ประสานงานกับ AUPELF (ASSOCIATION DES UNIVERSITÉS PARTIELLEMENT OU ENTIÈREMENT DE LANGUE FRANÇAISE) โดยส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมเป็นประจำ

6.3 ประสานงานกับกลุ่ม AMITIÉS SANS FRONTIÈRES เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมตลอดจนอำนวยความสะดวกให้สมาชิกมีเพื่อนชาวฝรั่งเศสทางจดหมาย

7. การจัดพิมพ์หนังสือ วารสารและจดหมายข่าวของสมาคมฯ

7.1 จัดพิมพ์วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีละ 4 ฉบับ โดยรวม เล่มละ 2 ฉบับ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับ วิชาภาษาฝรั่งเศสและวิชาฝรั่งเศสศึกษา

7.2 จัดพิมพ์จดหมายต่าง ๆ เพื่อแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ไปยังสมาชิกตามโอกาสอันควร

8. กิจกรรมอื่น ๆ

8.1 การจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองเทศกาลภาษาและวัฒนธรรมของประชาคมโลกภาษาฝรั่งเศส (Semaine de la francophonie en thailande) เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2546 ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

8.2 การจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546 และการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ชุดที่ 14 สมาคมฯ กำหนดจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546 และการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ชุดที่ 14 ในวันพุธที่ 8 ตุลาคม 2546 เวลา 10.30-12.00 น. ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย

8.3 จัดปฐมนิเทศผู้ได้รับทุนไปประเทศฝรั่งเศส

สมาคมฯ ได้ส่งผู้แทนของสมาคมฯ ไปปฐมนิเทศผู้ได้รับทุนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2546 เวลา 9.00 น. ณ สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ

8.4 จัดให้มีการประเมินผลการรับทุนประเภทต่าง ๆ โดยจัดส่งใบประเมินผลไปให้ผู้รับทุนประเภทต่าง ๆ ได้ประเมินหลังจากกลับจากการรับทุนแล้ว และร่วมมือกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส จัดให้มีการประชุมเพื่อประเมินผลผู้ได้รับทุนทุกประเภท

8.5 เปิดให้บริการห้องสมุดแก่สมาชิก ตามนัด

8.6 จัดซื้อหนังสือและจัดทำกระเป๋ สำหรับมอบเป็นของขวัญในงานกิจกรรมประจำปี

ต่อมานางสาวสุธาณี ผลวัฒนะ เหมัญญิก ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 ให้สมาชิกรับรองดังนี้

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,734,338.67	บาท
ดอกเบี๋ยค้างรับ	26,000.00	บาท
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,760,338.67	บาท
เครื่องใช้สำนักงาน (สุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม 28,871.00 บาท)	52,494.00	บาท
เงินลงทุนระยะยาว		
ตัวสัญญาใช้เงิน	3,237,722.60	บาท
รวมสินทรัพย์	<u>5,050,555.27</u>	บาท

หนี้สินและทุนสะสม

หนี้สินหมุนเวียน		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>16,516.32</u>	บาท
ทุนสะสม		
เงินทุนหมุนเวียน		
ยอดยกมา	5,159,075.75	บาท
หัก ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ปี 2545	(125,036.80)	บาท
รวมทุนสะสม	5,034,038.95	บาท
รวมหนี้สินและทุนสะสม	<u>5,050,555.27</u>	บาท

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม)
คูปนายก

(รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์)
คูปนายก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาสินี ผลวัฒน์นะ)
เหรียญก

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2545

รายได้

รายรับค่าสมาชิก	42,100.00	บาท
เงินอุดหนุนจากรัฐบาลฝรั่งเศส	356,715.17	บาท
รายรับจากการจัดงานสมาคม	704,610.00	บาท
ดอกเบียรับ	112,465.68	บาท
รายได้จากการรับบริจาค	633,334.28	บาท
รายได้อื่น	<u>67,590.00</u>	บาท
รวมรายได้	<u>1,916,815.13</u>	บาท

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในการจัดงานและจัดสัมมนา	1,746,361.75	บาท
ค่าเช่า ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์	49,391.91	บาท
ค่าไปรษณีย์และครุภัณฑ์	83,728.51	บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	21,315.00	บาท
ค่ารับรองและค่าของขวัญ	62,929.52	บาท
ค่าบริจจาคากรุศล	34,731.00	บาท
ค่าสมาชิก FIPF	17,773.67	บาท
ค่าภาษีเงินได้	<u>25,620.57</u>	บาท
รวมค่าใช้จ่าย	2,041,851.93	บาท
ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้	<u>(125,036.80)</u>	บาท

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม)
อุปนายก

(รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์)
อุปนายก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี ผลวัฒน์นะ)
เหรียญก

และได้เสนอให้ นางสาววิวัลย์ ภิโยพนากุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 2661 เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีสมาคมฯ ต่อไป สมาชิกในที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วย

ต่อมานางสาวไพริน ศิริอังกูร นายทะเบียน ได้แจ้งจำนวนสมาชิกของสมาคมฯ ดังนี้

สมาชิกสามัญตลอดชีพ (สตช.)	772 คน
สมาชิกสามัญรายปี (สรป.)	5 คน
สมาชิกวิสามัญตลอดชีพ (วตช.)	33 คน
สมาชิกวิสามัญรายปี (วรป.)	- คน
สมาชิกสถาบัน (สทบ.)	24 ราย

วาระที่ 2 การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ชุดที่ 14

นางธิดา บุญธรรม อุปนายกฯ ได้แจ้งต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการครบวาระของกรรมการบริหาร ชุดที่ 13 ประจำปี 2545-2546 จึงจำเป็นต้องดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ชุดที่ 14 ประจำปี 2547-2548 เพื่อเข้ามาทำหน้าที่บริหารกิจการของสมาคมฯ ให้มีความต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสมาคมฯ และระเบียบกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงขอให้สมาชิกที่มาประชุมในวันนี้ร่วมกันพิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดที่ 14 ในวาระต่อไปนี้ ซึ่งผลการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดที่ 14 (2547-2548) มีรายนามดังต่อไปนี้

- สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
องค์นายกกิตติมศักดิ์
- นางธิดา บุญธรรม อุปนายก
- คุณหญิงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์ อุปนายก
- นางสาวณัฐสรวิญ ลีศิริเสริญ เลขานุการ
- นางสาวสุธาสิณี พลวัฒน์นะ เทร่ญญิก
- นางสาวไพริน ศิริอังกูร นายทะเบียน
- นางอรวรรณ รัตนกาฬ ประชาสัมพันธ์
- นางสาวประภา งานไพโรจน์ บรรณารักษ์
- นางพรทิพา ถาวรบุตร ปฏิคม
- นางสาวปรุงสุนันท์ บุรณะถาวร สมาชิกสัมพันธ์
- นายปรีดี พิศภูมิวิถึ สาราณียกร
- นางสาวอรวรรณ ป่านสวาสดี ผู้ช่วยเลขานุการ
- นางสาววาสนา สมจิตร์ ผู้ช่วยเลขานุการ
- นางสาวมารีสา การ์ิเวทย์ ผู้ช่วยเทร่ญญิก
- นางมลฤดี ปาลสุข ผู้ช่วยนายทะเบียน

16. นางสาวพรศิริ	ทองพันธุ์	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
17. นางสาวสุภาวดี	หนูนุกักดี	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
18. นางสาวชัชวีรวรรณ	ไชยวัฒน์	ผู้ช่วยปฎิคม
19. นางสาวศิริพร	อินทเวคิน	ผู้ช่วยสมาชิกสัมพันธ์
20. นางสาวนันทา	ไกรวิทย์	ผู้ช่วยสาราณียกร
21. นางสาวสิริจิตต์	เดชอมรชัย	ผู้ช่วยสาราณียกร

จากนั้นที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งให้นางสาวณัฐสรัญ ลีศิริเสริญ เลขานุการ เป็นผู้ได้รับมอบหมายในการจัดทะเบียนคณะกรรมการบริหาร ชุดที่ 14 ของสมาคมฯ ต่อทางราชการด้วย

วาระที่ 3 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฯ

ไม่มีสมาชิกขอแก้ไขข้อบังคับของสมาคมฯ

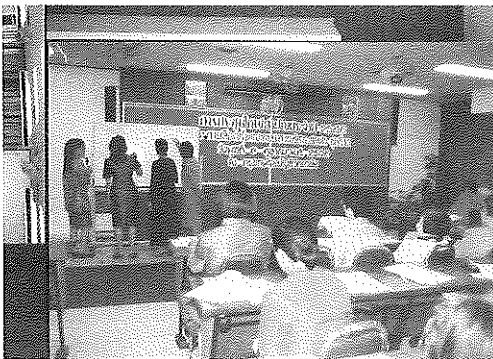
วาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

(นางสาวณัฐสรัญ ลีศิริเสริญ)
เลขานุการ

การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546
และการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ส.ค.ฟ.ท. ชุดที่ 14
วันพุธที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2546
ณ กรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย

ในมหามงคลวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ องค์นายกิตติมศักดิ์สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ทรงเจริญพระชนมายุ 80 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2546 ดังนั้นในช่วงเวลาก่อนเปิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546 ณ กรุงเทพมหานคร การบัญชีวิทยาลัย อาจารย์สุชาดา โชติสุกานต์ อาจารย์สอน ภาษาฝรั่งเศสโรงเรียนเบญจมราชาลัย และสมาชิกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนครูสอนภาษาฝรั่งเศส กราบทูลสำนักในพระกรุณาธิคุณที่องค์นายก กิตติมศักดิ์ ส.ค.พ.ท. ทรงมีพระคุณูปการแก่สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยและผู้ประกอบวิชาชีพครูสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ดั่งมีใจความต่อไปนี้

ขอพระราชทานกราบทูลทราบฝ่าพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นางสุชาดา โชติสุกานต์ อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศสโรงเรียนเบญจมราชาลัย และสมาชิกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในนามของมวลสมาชิกของสมาคมฯ ซึ่งล้วนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูสอนภาษาฝรั่งเศสในสถาบันการศึกษาทั้งระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาจากทั่วราชอาณาจักร ขอพระราชทานพระวโรกาสซึ่งได้ฝ่าพระบาทเสด็จมาทรงเป็นองค์ประธานในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาคมฯ ในวันที่ กราบทูลสำนักในพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีพระคุณูปการแก่สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย และผู้ประกอบวิชาชีพครูสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย มาตลอดระยะเวลาอันยาวนาน

นับตั้งแต่ได้ฝ่าพระบาทได้มีพระดำริเริ่มและจัดตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2520 จนถึงบัดนี้เป็นระยะเวลายาวนานถึง 26 ปีแล้ว ด้วยพระบารมีของได้ฝ่าพระบาท

ที่ทรงดำรงตำแหน่งองค์นายกและองค์นายกกิตติมศักดิ์ของสมาคมฯ มาตั้งแต่เริ่มต้น กิจการของสมาคมฯ ได้จำเริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ความจริงข้อหนึ่งอันเป็นที่ประจักษ์แก่ปวงข้าพระพุทธเจ้าคือ การที่ครูสอนภาษาฝรั่งเศสจากทั่วราชอาณาจักร ได้รับประโยชน์อย่างมหาศาลจากการดำเนินงานของสมาคมฯ ซึ่งได้ฝ่าพระบาทมีพระดำริจัดตั้งขึ้นให้เป็นองค์กรที่มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานของครูสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย การพัฒนารูปแบบและแนวทางการสอนภาษาฝรั่งเศส ตลอดจนการสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับรัฐบาลแห่งประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นประเทศเจ้าของภาษา

การดำเนินงานซึ่งถือเป็นคุณูปการอันยิ่งใหญ่ของสมาคมฯ แก่ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยคือการให้โอกาสแก่บรรดาครูได้เดินทางไปดูงานและฝึกรอบรมการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศเจ้าของภาษาจากทุกประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะทุนฤดูใบไม้ผลิ การมีโอกาสดำเนินงานนี้เปรียบประดุจการให้แสงสว่างและความหวังแก่ปวงข้าพระพุทธเจ้าผู้ประกอบวิชาชีพครูสอนภาษาฝรั่งเศส ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายที่มีโอกาสได้รับทุนฤดูใบไม้ผลิได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ภาษาฝรั่งเศสและได้รับการฝึกรอบรมแนวทางการสอนภาษาฝรั่งเศสจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศฝรั่งเศสจนสามารถนำความรู้ที่กลับมาปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศสของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมาคมฯ ได้สนับสนุนให้ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสได้รับทุนฤดูใบไม้ผลิเป็นจำนวนถึง 538 คน

สมาคมฯ ในใต้ฝ่าพระบาท ยังเป็นสมาคมวิชาชีพที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศสให้ทันยุคสมัยอยู่เสมอ ทั้งยังได้ติดตามความเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวในวงการการสอนภาษาฝรั่งเศสจากทั่วทุกมุมโลก ตลอดจนมีบทบาทในการจัดประชุมทางวิชาการและการสัมมนาครูสอนภาษาฝรั่งเศสอยู่เสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้บรรดาครูได้พัฒนาคุณภาพของการสอนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มผู้ปกครองวิชาชีพเดียวกัน

นอกจากการมุ่งศักยภาพและมาตรฐานการสอนภาษาฝรั่งเศสของครูแล้ว สมาคมฯ ยังเป็นสื่อกลางให้นักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์และแสดงผลงานจากการเรียนภาษาฝรั่งเศส ในงานประจำปีของสมาคมฯ นักเรียนมัธยมศึกษาสายภาษาฝรั่งเศสจากโรงเรียนต่าง ๆ ล้วนรอคอยงานประจำปีของสมาคมอย่างใจจดจ่อเพื่อจะได้มีโอกาสแสดงผลงานของตนเองและชื่นชมผลงานของเพื่อนต่างโรงเรียน นักเรียนที่มีผลงานดีเด่นได้มีโอกาสรับพระราชทานรางวัลจากพระหัตถ์ เป็นความภาคภูมิใจของตนเองและโรงเรียนที่ตนศึกษาอยู่

ประโยชน์ทั้งหลายจากการดำเนินงานของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยซึ่งข้าพระพุทธเจ้าได้ขอพระราชทานยกขึ้นอ้างไปแล้วนั้น ได้สร้างขวัญและกำลังใจให้กับปวงข้าพระพุทธเจ้า ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทั่วราชอาณาจักรให้รู้สึกมีความมั่นคงในวิชาชีพและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

ให้ดีที่สุด พระคุณูปการที่ทรงมีแก่สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมาจนถึงปัจจุบันนั้นยังผล ให้สมาคมฯ สามารถมีบทบาทเป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพครูสอนภาษาฝรั่งเศสได้อย่างแท้จริง ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงสามารถกล่าวได้อย่างมั่นใจว่าในแวดวงผู้ประกอบวิชาชีพครูสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทยนั้น ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีสมาคมวิชาชีพของตนเองเป็นปึกแผ่นมั่นคงและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่สุด ทั้งนี้ด้วยพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของใต้ฝ่าพระบาท ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายขอพระราชทานเทิดพระกรุณาธิคุณไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม

ในมหามงคลวโรกาสที่ใต้ฝ่าพระบาททรงเจริญพระชนมายุ 80 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2546 นี้ ปวงข้าพระพุทธเจ้าสมาชิกของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขอพระราชทานถวายชัยมงคล ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยอภิบาลรักษาใต้ฝ่าพระบาทให้ทรงพระเกษมสำราญ มีพระชนมายุยืนยืนนานเสด็จสถิตเป็นมิ่งขวัญและหลักชัยของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยไปตราบนานเท่านาน

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

หลังจากนั้นอาจารย์ประพิณ กุลวานิช อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนสตรีวัดระฆัง และสมาชิกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนครูสอนภาษาฝรั่งเศส ถวายช่อดอกไม้แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ องค์นายกิตติมศักดิ์สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย เนื่องในวโรกาสเดียวกัน

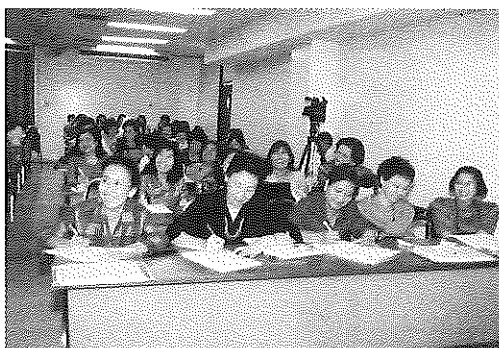
นอกจากนี้ หลังจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2546 และการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ส.ค.พ.ท. ชุดที่ 14 เสร็จสิ้นลงแล้ว กรุงเทพมหานครวิทยาลัยได้ถวายการจัดเลี้ยงและจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแด่องค์นายกิตติมศักดิ์ ส.ค.พ.ท. และเหล่ามวลสมาชิก ส.ค.พ.ท. เนื่องในวโรกาสเดียวกัน โดยจัด ณ ห้องประชุมใหญ่ อาคารอำนวยการ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย

การประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสำหรับครูสอนภาษาฝรั่งเศส”
“L’ évaluation authentique selon le programme national 2001
pour les professeurs de français.”

วันที่ 8-10 ตุลาคม พ.ศ. 2546

ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย

ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับครูสอนภาษาฝรั่งเศส”
จัดโดย สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
วันที่ 8-10 ตุลาคม 2546 ณ กรุงเทพมหานคร วิทยาลัย

วัน/เวลา	08.30-9.30	09.30-10.15	10.30-12.00	13.00-14.15	14.30-16.00
8 ต.ค. 46	ลงทะเบียน พิธีเปิด	รับประทานอาหาร เตรียมรับเสด็จฯ	ประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ของ สมาชิ ก ส.ค.ส.ท.	บรรยายการประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตรการ- ศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544	บทปฏิบัติการ 1 การวางแผนการประเมินผลการ- เรียนรู้ตามมาตรฐานช่วงชั้น
9 ต.ค. 46	นำเสนอผลงาน และการวิพากษ์/วิจารณ์	พักรับประทานอาหารกลางวัน			นำเสนอผลงาน และการวิพากษ์/วิจารณ์
10 ต.ค. 46	บรรยาย เทคนิคการวัดผลและการ สร้างเครื่องมือวัดผลแบบ Rubrics	บรรยาย แนวทางทางกร ออกแบบภาระงานเพื่อ การประเมินสภาพจริง (Authentic Tasks)	นำเสนอผลงาน และการวิพากษ์/ วิจารณ์	บรรยาย การวัดประเมินผล ระดับสถานศึกษา กิจกรรม- พัฒนาผู้เรียน การอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนสื่อความ คุณลักษณะอันพึงประสงค์- ของสถานศึกษา	สรุป/อภิปราย ซักถาม ปิดพิธี

หมายเหตุ - ผู้เข้าประชุมทุกท่าน โปรดนำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ และมาตรฐานช่วงชั้นกลุ่มสาระภาษาต่าง
ประเทศมาด้วย
- วันที่ 9-10 ตุลาคม 2546 เพื่อประกอบพิธีปฏิบัติการ
- วันที่ 8-10 ตุลาคม 2546 พักรับประทานอาหารว่าง เช้าเวลา 10.15-10.30
พักรับประทานอาหารว่างบ่ายเวลา 14.15-14.30

งานกิจกรรมประจำปี 2546 ของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

“LA FRANCE AUX COULEURS MULTIPLES”

ณ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

วันเสาร์ที่ 22 และวันอาทิตย์ 23 พฤศจิกายน 2546

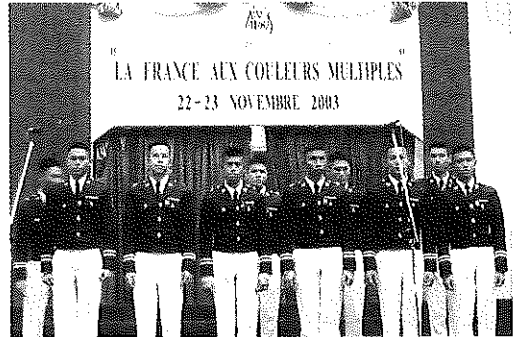
กำหนดการ

เสาร์ที่ 22 พฤศจิกายน 2546

- 7.30-8.30 น. – ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันประเภทต่าง ๆ ลงทะเบียน
(ด้านหลังห้องสมัคร MBA ชั้นล่าง อาคารรวงกาญจนาอนุสรณ์ ด้านซ้าย)
- 09.00 น. – เริ่มการแข่งขันเขียนและอ่านบทความเป็นภาษาฝรั่งเศสตามหัวข้อที่กำหนดให้
(ห้อง 411 ชั้น 4 อาคาร รวงกาญจนาอนุสรณ์)
- เริ่มการแข่งขันพูดบทสนทนาตามหัวข้อที่กำหนดให้
(ห้อง BC 101 อาคารมหาวิทยาลัย)
- เริ่มการแข่งขันเขียนบรรยายภาพที่กำหนดให้เป็นภาษาฝรั่งเศส
(ห้อง 413 ชั้น 4 อาคารรวงกาญจนาอนุสรณ์)
- เริ่มการแข่งขันวาดภาพ (ชั้น 3, 4 อาคาร 1)
- 09.20 น. – ที่ปรึกษาทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสและคณะมาถึงบริเวณงาน
- 09.30 น. – พิธีเปิด
- 10.00 น. – เริ่มการแข่งขันประเภทต่าง ๆ
- อนุกรรมการเริ่มให้คะแนนบอร์ดนิทรรศการ โดยแบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา
  - การแข่งขันตอบปัญหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส-ไทย
(ห้องประชุมใหญ่ อาคารรวงกาญจนาอนุสรณ์)
  - การแข่งขันตอบปัญหาจากวีดิทัศน์ (ห้อง BC 401 ชั้น 4 อาคารมหาวิทยาลัย)
  - การแข่งขันท่องบทกวีนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศส (ห้อง BC 402 ชั้น 4 อาคารมหาวิทยาลัย)
  - การแข่งขันร้องเพลงภาษาฝรั่งเศส (อาคารอนุบาล)
- 13.00 น. – เวทีนี้ ... เพื่อเธอ (เกม, เพลง ...)
- หมายเหตุ – การแข่งขันที่ยังไม่เสร็จสิ้นในช่วงเช้า ให้ดำเนินการแข่งขันต่อในช่วงบ่าย

อาทิตย์ที่ 23 พฤศจิกายน 2546

- 10.00-13.00 น.   - การแสดงของสถาบันต่าง ๆ (ห้องประชุมใหญ่ อาคารรวงกาญจนาอนุสรณ์)
- 13.00-14.30 น.   - พัก
- เตรียมรับเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ องค์นายกกิตติมศักดิ์สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
- 14.30 น.   - เสด็จถึงบริเวณงานและทอดพระเนตรบอร์ดนิทรรศการ
- การแสดงของผู้ชนะการแข่งขันบางประเภท
- พระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการแข่งขัน
- 16.30 น.   - เสวยพระสุธารสชา (อาคารฤทธิพิทย์แมนชั่น)

PROGRAMME DES ACTIVITÉS 2003
“LA FRANCE AUX COULEURS MULTIPLES”
L’UNIVERSITÉ SAINT JOHN’S
SAMEDI 22 ET DIMANCHE 23 NOVEMBRE 2003

SAMEDI 22 NOVEMBRE 2003

- 7h30–8h30 – Inscription des participants de différents concours
- 9h00 – Concours de dessin
– Concours de présentation d’un texte écrit et oral
– Concours de la conversation française d’après le thème donné
– Concours de présentation d’un texte d’après les photos données
- 9h30 – Arrivée de M.le Conseiller de coopération et d’action culturelle,
auprès de l’Ambassade de France en Thaïlande
– Cérémonie d’ Ouverture
- 10h00 – Commencement des concours :
– Concours des Questions–Réponses sur les passages des cassettes–vidéo
– Concours des Questions–Réponses sur la connaissance générale de
la France – la Thaïlande
– Concours de la récitation de poésie française
– Concours des chansons françaises
– Concours des panneaux “LA FRANCE AUX COULEURS
MULTIPLES”
- 13h00 – À VOUS... EN SCÈNE (Jeu, chanson ....)

REMARQUE : Les concours qui ne se terminent pas dans la matinée seront continués
l’après-midi.

DIMANCHE 23 NOVEMBRE 2003

10h00 – 13h00– Spectacles présentés par les écoles participantes

13h00 – 14h30– Pause

- Préparation pour l'accueil de Son Altesse Royale la Princesse Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra, la Présidente Honoraire de l'ATPF

14h30 – Arrivée de Son Altesse Royale la Princesse Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra

- La Princesse visite l'exposition
- Musique et chansons de l'orchestre Saint John's
- Représentations présentées par les lauréats
- Remise des prix aux gagnants par Son Altesse Royale la Princesse Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra

16h30 – Réception (Bâtiment Mansion)

รายชื่อสถาบันที่เข้าร่วมงานกิจกรรมประจำปี ครั้งที่ 26
มีจำนวนรวม 123 สถาบันประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 113 โรงเรียน
และสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 10 สถาบัน

ร.บ. ลำ. ตัว	ชื่อสถาบันการศึกษา	บอร์ด	เขียน-อ่าน บทความ	เขียนบรรยายภาพ	พูดบทสนทนา	วาดภาพ	ตอบปัญหาความรู้อีกไป	ตอบปัญหาจากวิดีโอทัศน์	ท่องบทกวี	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่	การแสดง
1.	กาญจนานุเคราะห์			✓	✓	✓	✓	✓				
2.	กำแพงเพชรพิทยาคม					✓					✓	
3.	กุนนทีรุทธารามวิทยาคม			✓	✓	✓	✓	✓				
4.	เขมะสิริอนุสสรณ์					✓	✓			✓		
5.	คณะราษฎรบำรุง ปทุมธานี			✓		✓	✓		✓			
6.	จิตรลดา	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		
7.	เฉลิมขวัญสตรี		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
8.	ช่างตาครุ์สคอนแวนต์			✓		✓		✓	✓	✓		
9.	เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์			✓		✓	✓	✓	✓		✓	
10.	เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์นันทบุรี		✓		✓	✓	✓	✓				
11.	เซนต์โยเซฟคอนแวนต์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
12.	เซนต์โยเซฟบางนา		✓	✓	✓		✓			✓	✓	
13.	ดอนเมืองทหารอากาศบำรุง					✓	✓	✓	✓			
14.	ตะพานหิน					✓	✓	✓	✓			
15.	เตรียมทหาร	✓				✓			✓		✓	
16.	เตรียมอุดมศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
17.	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ						✓	✓				
18.	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา					✓						
19.	ทิวไผ่งาม			✓		✓	✓	✓	✓			
20.	เทพศิรินทร์ นนทบุรี					✓	✓	✓				
21.	ธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม	✓				✓	✓					
22.	นครนายกวิทยาคม		✓	✓		✓	✓	✓		✓		
23.	นวมินทรราชินีทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า					✓	✓			✓		

ลำดับที่	ชื่อสถาบันการศึกษา	บอร์ด	เขียน-อ่านบทความ	เขียนบรรยายภาพ	พูดบนเวที	วาดภาพ	ตอบปัญหาความรู้ทั่วไป	ตอบปัญหาจากวิดีโอทัศน์	ท่องบทกวี	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่	การแสดง
24.	นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2					✓			✓	✓	✓	
25.	นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี					✓	✓	✓	✓	✓		
26.	นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล		✓					✓	✓			
27.	บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2					✓	✓	✓				
28.	บางกะปิ	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
29.	บางปะกอกวิทยาคม						✓			✓		
30.	บ้านลาดวิทยา						✓	✓				
31.	บุรีรัมย์พิทยาคม					✓						
32.	เบญจมาศพิศุค เพชรบุรี					✓	✓	✓				
33.	เบญจมาศานุสรณ์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
34.	เบญจมาศาลัย	✓		✓			✓	✓			✓	
35.	เบญจมาศพิศุค นครศรีธรรมราช	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
36.	เบญจมาศพิศุค ราชบุรี	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		
37.	เบญจมะยมหาราช		✓	✓	✓	✓	✓					
38.	ปทุมคงคา					✓	✓					
39.	ปทุมวิไล					✓	✓	✓				
40.	ปัญญาารคุณ					✓		✓		✓		
41.	ปากเกร็ด					✓	✓					
42.	พรตพิทยพยัต	✓				✓	✓		✓	✓	✓	
43.	พระโขนงพิทยาลัย				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
44.	พระปฐมวิทยาลัย		✓	✓	✓		✓	✓				
45.	พระมารดานิจจานุเคราะห์					✓			✓			
46.	พะเยาพิทยาคม						✓	✓	✓	✓		
47.	พุทธจักรวิทยา					✓	✓	✓				
48.	โพธารวัณนาเสนี					✓	✓		✓			
49.	ภูเก็ตวิทยาลัย					✓	✓	✓				
50.	มัธยมวัดดุสิตาราม	✓		✓	✓	✓	✓	✓				
51.	มัธยมวัดนายโรง				✓	✓	✓	✓				

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	บอर्ड	เขียน-อ่านบทความ	เขียนบรรยายภาพ	พูดนำเสนอ	วาดภาพ	ตอบปัญหาความรู้ทั่วไป	ตอบปัญหาจากวิดีโอทัศน์	ท่องบทกวี	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่	การแสดง
52.	มัธยมวัดบึงทองหลาง			✓	✓	✓		✓				
53.	มาแตร์เดอีวิทยาลัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
54.	มารีย์วิทยา			✓		✓	✓		✓	✓		
55.	โยธินบูรณะ					✓	✓	✓				
56.	ระยองวิทยาคม		✓	✓			✓	✓	✓	✓		
57.	รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	✓										
58.	ราชันนันทาจารย์สามเสนวิทยาลัย 2			✓		✓	✓	✓				
59.	ราชโบริกานุเคราะห์				✓	✓	✓		✓			
60.	ราชวินิต มัธยม					✓		✓				
61.	ราชวินิตบางแก้ว					✓	✓	✓	✓			
62.	ราชสีมาวิทยาลัย				✓	✓						
63.	ราชินี					✓			✓	✓	✓	✓
64.	ราชินีบน		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		
65.	ฤทธิยะวรรณาลัย	✓		✓	✓	✓	✓		✓			
66.	วชิรธรรมสาริต					✓	✓	✓	✓	✓		
67.	วังไกลกังวล					✓			✓			
68.	วัดบวรนิเวศ			✓		✓	✓	✓				
69.	วัดรางบัว					✓		✓				
70.	วัดราชบพิธ					✓		✓				
71.	วัดสระเกษ					✓	✓	✓	✓			
72.	วัดสังเวช					✓						
73.	วัดสุทธิวราราม			✓	✓	✓	✓					✓
74.	วัดอินทาราม						✓	✓				
75.	วิมุตยารามพิทยากร								✓			
76.	วิสุทธิวงษ์คฤหาสน์บุรี			✓	✓	✓		✓	✓			
77.	ศรีบุญยานนท์					✓						
78.	ศรียานุสรณ์			✓		✓			✓			
79.	ศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ			✓		✓	✓	✓				

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	บอร์ด	เขียน - อ่าน บทความ	เขียนบรรยายภาพ	พูดบนเวที	วาดภาพ	ตอบปัญหาความรู้ทั่วไป	ตอบปัญหาจากวิดีโอทัศน์	ท่องบทกวี	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่	การแสดง
80.	ศิลาจารึกพัฒนา					✓						
81.	ศึกษานารี		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
82.	สตรีชัยภูมิ						✓			✓		
83.	สตรีนครสวรรค์				✓	✓	✓			✓		
84.	สตรีนนทบุรี			✓		✓	✓	✓				
85.	สตรีวัดระฆัง	✓				✓	✓	✓				
86.	สตรีวัดอัมพวัน	✓				✓	✓	✓				
87.	สตรีวิทยา				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
88.	สตรีวิทยา 2			✓		✓	✓		✓	✓		
89.	สตรีศรีสุริโยทัย			✓		✓	✓			✓		
90.	สวนกุหลาบวิทยาลัย	✓				✓	✓					
91.	สวนอนันต์					✓						
92.	สาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ม.รามคำแหง					✓	✓					
93.	สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน					✓	✓			✓		✓
94.	สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ											
	ประสานมิตร			✓		✓			✓	✓		
95.	สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร		✓	✓	✓	✓			✓	✓		
96.	สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์(บางเขน)							✓				
97.	สามเสนวิทยาลัย	✓			✓		✓		✓	✓		
98.	สายน้ำผึ้ง				✓	✓	✓	✓	✓			
99.	สายปัญญา					✓	✓					
100.	สารวิทยา					✓	✓	✓				
101.	สิรินธรราชวิทยาลัย	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	
102.	สิริวิธานธร					✓	✓		✓	✓	✓	
103.	สีกัน (วัดมนานันท์อุปถัมภ์)				✓	✓	✓	✓		✓		
104.	สุรศักดิ์มนตรี			✓		✓	✓	✓				
105.	สุวรรณสุทธารามวิทยา					✓	✓	✓				
106.	สุวรรณารามวิทยาคม						✓				✓	

ลำดับ	ชื่อสถาบันการศึกษา	บอร์ด	เขียน-อ่าน บทความ	เขียนบรรยายภาพ	พูดบนเวที	วาดภาพ	ตอบปัญหาความรู้ทั่วไป	ตอบปัญหาจากวีดิทัศน์	ห้องบทกวี	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่	การแสดง
107.	หล่มสักวิทยา					✓						
108.	หอวัง		✓	✓		✓	✓	✓	✓			
109.	หาดใหญ่วิทยาลัย			✓		✓		✓				
110.	อำมาตย์พานิชนุกูล					✓	✓					
111.	อุดมครุณี สุโขทัย		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
112.	อุดรดิตถ์ครุณี		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
113.	อัสสัมชัญคอนแวนต์		✓	✓		✓	✓	✓				
สถาบันอุดมศึกษา												
114.	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	✓	✓	✓		✓		✓	✓			
115.	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	✓		✓			✓	✓				
116.	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	✓	✓	✓								
117.	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	✓						✓				
118.	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม							✓	✓			
119.	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต	✓			✓		✓		✓			
120.	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓			
121.	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต								✓		✓	✓
122.	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร				✓							
123.	สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร	✓	✓	✓			✓	✓				

สรุปผลการแข่งขัน งานกิจกรรมประจำปี 2546

1. บอร์ดนิทรรศการ

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	สถาบัน
1	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ชมเชย	สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

1. บอร์ดนิทรรศการ

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย
ยอดเยี่ยม	ร.ร.สามเสนวิทยาลัย
2	ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา
3	ร.ร.เบญจมาชูทิศ นครศรีธรรมราช
ชมเชย	ร.ร.จิตรลดา
ชมเชย	ร.ร.พรตพิทยพยัต

2. ตอบปัญหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส-ไทย

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
1	นายปราโมทย์ อ้อมแก้วสกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2	น.ส.นัฐกาล ไทยคำ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3	นายกิตติศักดิ์ พรพิทักษ์พงศ์	สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

2. ตอบปัญหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส-ไทย

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	นายณัฐมน ทองศรีนุ่น	ร.ร.บางกะปิ
1	น.ส.ภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา	ร.ร.สตรีนนทบุรี
1	น.ส.นธิดา ศิริอภัยพันธ์	ร.ร.เบญจมาเทศอุทิศ
2	น.ส.นพวรรณ ชุ่มใจชน	ร.ร.เบญจมาเทศมาราธา
2	น.ส. ศศิเนตร จีระวัฒนา	ร.ร.สาธิต มศว.ปทุมวัน
3	น.ส. กุศลธิดา แสงอุไร	ร.ร.สุรศักดิ์มนตรี
3	น.ส.กิตติยา กาลพงษ์วาร	ร.ร.วัดประดู่ในทรงธรรม
ชมเชย	น.ส.นัตตา คัมภีรานนท์	ร.ร.เบญจมาชานูสรณ์

3. ตอบปัญหาจากวีดิทัศน์

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.สุพรรณดี เทพผดุงพร	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
1	น.ส.กรรกฎ ไชยศรี	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
2	น.ส.สกมล นพดลรัตน์กุล	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3	นายวรุณ วัฒนาวงศ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ชมเชย	น.ส.ศลิตา วรณวีเวชศิลป์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ชมเชย	นายสันต์ สุวทันพรกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชมเชย	น.ส.เธียรภัทรา บุญลือ	สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

3. ตอบปัญหาจากวีดิทัศน์

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.ใจดี โชติจินดา	เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
ที่ 1	นายกลยุทธ สหนาวิน	สาธิตแห่งมหาวิทยาลัย
ที่ 2	นายนิมิตร เรืองทอง	เกษตรศาสตร์ (บางเขน)
ที่ 3	น.ส.กฤตินี ภาณุสิทธิกร	นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี
ชมเชย	นายระพีพล ตัณฑวนิช	มาแตร์เดอีวิทยาลัย
ชมเชย	น.ส.ดาราริน ชุมสาย ณ อยุธยา	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
ชมเชย	น.ส.ชล วจนาพันธ์	เตรียมอุดมศึกษา
		อัสสัมชัญคอนเวนต์

4. พูดยกสนทนากาษาฝรั่งเศส

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
1	สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
2	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. พูดยกสนทนากาษาฝรั่งเศส

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม	ร.ร.สามเสนวิทยาลัย
1	ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
2	ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา
3	ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร
ชมเชย	ร.ร.สีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)
ชมเชย	ร.ร.วัดสุทธิวราราม
ชมเชย	ร.ร.เซนต์โยเซฟบางนา
ชมเชย	ร.ร.เบญจมาชูปทิศ นครศรีธรรมราช

5. เขียนและอ่านบทความเป็นภาษาอังกฤษ

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
1	นายสันติ จันทกมล	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
2	น.ส.กนกกานต์ ภูประเสริฐ	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3	น.ส.ไพลิน พินิตความดี	คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. เขียนและอ่านบทความเป็นภาษาอังกฤษ

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	รางวัล	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.อัษฎชลิกา กนกวิบูลย์ศรี	ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา
1	น.ส.นิษณา ดิลกเลิศรัตน์	ร.ร.ราชินีบน
2	น.ส.พรวิวัฒน์ สุระมณี	ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
3	น.ส.ลีลา สัตยมาศ	ร.ร.ระยองวิทยาคม
ชมเชย	น.ส.วราพร ว่องพุลสิน	ร.ร.อัสสัมชัญคอนเวนต์
ชมเชย	น.ส.พิมพ์ อิศรภักดี	ร.ร.มาแตร์เดอีวิทยาลัย
ชมเชย	น.ส.ณัฐทิศา วรานนท์	ร.ร.จิตรลดา
ชมเชย	นายณัฐ กลิ่นมาลี	ร.ร.เบญจมาชุกติศ ราชบุรี

6. ท่องบทกวีนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศส

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
1	นายสุชาติ ไบระหมาน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ชมเชย	น.ส.ปภาวดี จิยารมณ	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
ชมเชย	น.ส.กัลยาณี อธิวิตสกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชมเชย	น.ส.ทิพวรรณ กีนสี	สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ชมเชย	น.ส.พิรณันท์ เกิดหนูวงศ์	มหาวิทยาลัยรังสิต

6. ท่องบทกวีนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศส

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.อัษฎวรรณ ทองบุญรอด	ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
1	นายวิรัช ศรีพงษ์	ร.ร.สาธิต มศว.ประสานมิตร
2	นายเฉลิมพลกรีนี ชีวะพันธุ์	ร.ร.วัดสระเกศ
3	น.ส.กมลวรรณ ภูระหงษ์	ร.ร.กำแพงเพชรพิทยาคม
ชมเชย	น.ส.ปรัชญนันท์ ยินดี	ร.ร.สิรินธรราชวิทยาลัย
ชมเชย	น.ส.ประภาพร ภควา	ร.ร.ราชโบริกานุเคราะห์
ชมเชย	น.ส.สิริสาธน์ ประทุมญาติ	ร.ร.เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนเวนต์
ชมเชย	น.ส.แทนจันท์ วิจิตรสุคนธ์	ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา
ชมเชย	น.ส.สินีนากู เอื้อเพื่อ	ร.ร.ระยองวิทยาคม

7. เขียนบรรยายภาพเป็นภาษาฝรั่งเศส

(1) ระดับอุดมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
1	นายธีรภัทร์ สุขพรรณพิมพ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
1	น.ส.ลลิตา ศุภนิมิตวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3	น.ส.ชนัดดา ดำนวรรณกิจ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ชมเชย	นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. เขียนบรรยายภาพเป็นภาษาฝรั่งเศส

(2) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.สุธานาฏ บุญเอนก	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา
1	น.ส.สลลทิพย์ นิยมมาลัย	ร.ร. เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
2	น.ส.อภิญญ์ ต้นติวรวงศ์	ร.ร.จิตรลดา
3	น.ส.ชนิดา ลือสายวงศ์	ร.ร.เซนต์โยเซฟ บางนา
ชมเชย	น.ส.ภัทรา ภัทรภูริรักษ์	ร.ร.อัสสัมชัญคอนเวนต์

8. วาดภาพ ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.จุฑาทิพย์ เพชรอาวุธ	ร.ร.พัทลุง
1	น.ส.เมวลิ จิโรจนนกุล	ร.ร.สตรีนครสวรรค์
2	นายพิทยาพล คติคุณากร	ร.ร.หาดใหญ่วิทยาลัย
3	น.ส.ธิดาพร กรชูเดช	ร.ร.สตรีวิทยา
3	นายอัศวเดช อินทรสถาพร	ร.ร.ราชสีมาวิทยาลัย
ชมเชย	น.ส.ศศิวิมล พึ่งพา	ร.ร.ราชโบริกานุเคราะห์ ราชบุรี
ชมเชย	น.ส.มรกต ภาพย์ตันติ	ร.ร. สายปัญญา
ชมเชย	นายธนพร คงสถิตย์	ร.ร.ปากเกร็ด
ชมเชย	น.ส.ปรณา สุวรรณพัตรา	ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์

9. ร้องเพลงภาษาฝรั่งเศส (เพลงท่วง) ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	ชื่อเพลง
1	ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา	La chanson de Toréador
2	ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์	C'est la rentrée
3	ร.ร.พรตพิทยพยัต	L'attaque de Notre-Dame
ชมเชย	ร.ร.สตรีวิทยา	Mademoiselle chante le blue
ชมเชย	ร.ร.เตรียมทหาร	Les Champs-Elysées
ชมเชย	ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย	Se donner la main
	ร.ร.สิริรัตนาธร	Où est le garçon?

10. ร้องเพลงภาษาฝรั่งเศส (เพลงเดี่ยว)
ระดับมัธยมศึกษา

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	นายกิติพัฒน์ ภูพงศ์ Le jour J	ร.ร.วชิรธรรมสาริต
1	น.ส.สัชญา เลื่อนฉวี Se donner la main	ร.ร.ช่างตาครุส์คอนแวนต์
2	น.ส.มานิดา อติเรก Habanera	ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนแวนต์
3	นายจักรา วีรกุล Minuit Chrétien	ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ชมเชย	น.ส.มาลาดี สิงห์งาม Tu trouveras	ร.ร.บางกะปิ
ชมเชย	น.ส.จตุรินทร์ ศรีจรัสสำราญ Papillon	ร.ร.บางปะกอกวิทยาคม
ชมเชย	นายเจษฎา อ่าบุญชู Danse mon Esmeralda	ร.ร.พรตพิทยพยัต

บทบรรณาธิการ

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 105-106 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2547

ปีนี้สมาคมฯ จัดทัศนศึกษาให้มวลสมาชิก และผู้สนใจทั่วไป เดินทางท่องเที่ยวที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน-เชียงใหม่ รายงานการทำทัศนศึกษาครั้งนี้จึงขอบเอาความหนาแน่นของไอหมอก กับดอกเอื้องเงิน มาฝากท่านผู้อ่าน แถมด้วยบทความภาษาฝรั่งเศสของอาจารย์ป้าจรีย์ สุทัศน์ ณ อยุธยา จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมพுகพาความหนาแน่นมาฝาก พร้อมสาระน่ารู้อีกมาก

เดือนตุลาคมถึงธันวาคม ปีที่ผ่านมา สมาคมฯ จัดกิจกรรมต่าง ๆ น่าสนใจอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษา ส่วนกิจกรรมสำหรับนักเรียน ยังคงเป็นงานกิจกรรมประจำปี ณ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เช่นเคย

วารสารสมาคมฯ ฉบับนี้จะเป็นฉบับก่อนเริ่มการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของวารสารและกองบรรณาธิการ เริ่มจากในฉบับหน้าเป็นต้นไป อาจารย์ปรีดี พิศุมิวิติ ผู้ช่วยบรรณาธิการ จะรับหน้าที่เป็นบรรณาธิการวารสารสมาคมฯ แทน ศาสตราจารย์ ดร.สิทธา พิณีจิวอดล ซึ่งมีภาระกิจเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังคงพร้อมที่จะให้คำปรึกษา คณะบรรณาธิการวารสารชุดใหม่จะพยายามปรับปรุงวารสารสมาคมฯ ให้มีสาระตอบสนองความต้องการของมวลสมาชิก และเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูล วิชาการ งานวิจัย ตลอดจนงานการประชุมต่าง ๆ และแน่นอนว่า พยายามให้วารสารออกทันกำหนดเวลาให้ได้

กองบรรณาธิการ

โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

588 ถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปวส. สายบริหารธุรกิจ

สาขาการบัญชี, การขาย-การตลาด, คอมพิวเตอร์ธุรกิจ, เทคโนโลยีสารสนเทศ

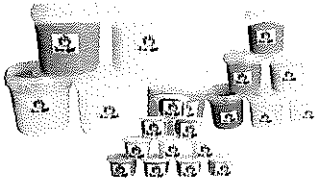
บริษัท พัฒนาวิชาการ(2535) จำกัด
TEXT DEVELOPMENT(2535) CO.,LTD.

ผลิตตำราเรียน ระดับ ปวช. ปวส. และอุดมศึกษา

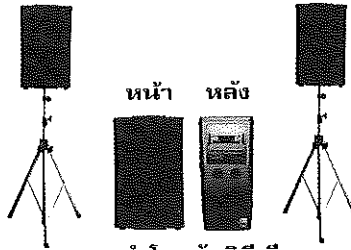

บริษัท สื่อไทยพัฒนา จำกัด
THAI MEDIA DEVELOPMENT CO.,LTD.

ผลิตสื่อการเรียนการสอน ระดับอนุบาล - ระดับมัธยมศึกษา

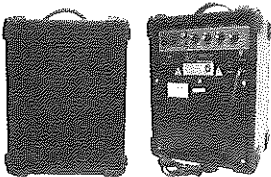
แปงปิ่น

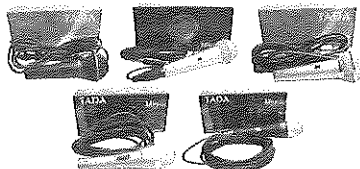
ชุดลำโพงมัลติมีเดีย

ซาวด์แลบเคลื่อนที่

ลำโพง

ไมโครโฟน

875, 875 ซอยอ่อนนุช 10 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
 Tel : 0-2311-0981-4,0-2730-0438-9,0-2742-5986 / Fax : 0-2311-5837(อัตโนมัติ)
 E-mail address : info@pattana2535.com , thaimedia@pattana2535.com

วิมณาพานิช สารานุกรม

ปัญญาประดิษฐ์ งาม
สถาปนา 2482

หนังสือเรียน - แบบฝึกหัด - แผนการสอน

หนังสือเรียน ได้รับอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ แบบฝึกหัด / กิจกรรม ใช้ควบคู่หนังสือเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ แผนการสอน สำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการสอน

- มีความพร้อม ศักยภาพสูงสุด ในทุก ๆ ด้าน
- ได้รับความร่วมมือจาก **คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ** ทุกสาขาวิชา
- ศึกษา ติดตาม **ปฏิรูปการศึกษา** อย่างใกล้ชิดแต่แรกเริ่ม
- ยินหยัด มุ่งมั่น พัฒนา **คุณภาพหนังสือเรียน** ตลอดมา
- ด้วยจิตสำนึก **ความรับผิดชอบ** ที่มีต่อการศึกษาของชาติ
- ทุ่มเท **สรรพกำลัง** แนวคิด และเงินทุน
- เพื่อสนับสนุน **ปฏิรูปการเรียนรู้** ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย
- ก้าวล้ำ นำหน้า **ปรับข้อมูลทุกครั้ง** ที่จัดพิมพ์ขึ้น

นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

... ยังไม่ได้รับการอบรมก็สอนได้
... ผ่านการอบรมมาแล้ว ยิ่งจะถูกใจที่สุด

ใช้สื่อการเรียนรู้ของ ผลการเรียนรู้ดีเยี่ยม

ชี้แนะทุกการเรียนรู้ กำกับแนวคิดที่ถูกต้องไว้ทุกขั้นตอน

มุ่งให้สร้างองค์ความรู้ **เน้นให้คิดวิเคราะห์** ด้วยเหตุผลคู่ปัญญา เพื่อใช้กับการศึกษา • ในระบบ • นอก ระบบ • ตามอริยาศัย

สื่อการเรียนรู้ทุกเล่มรับประกันคุณภาพ

จัดทำโดย

- คณะนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละสาขา
- ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาหลักสูตร
- ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- ผู้เชี่ยวชาญการจัดการเรียนการสอน

วิธีสั่งซื้อ

- สั่งซื้อโดยตรง สะดวกที่สุด ส่งใบสั่งซื้อ ทาง FAX 0 2225 6556 • 0 2225 6557
- หรือ สั่งซื้อจากร้านที่อยู่ใกล้ท่าน พนักงานขาย ตัวแทน หรือร้านค้าหนังสือเรียนในท้องถิ่น
- ธนาคาร สั่งจ่ายเงิน ในนามผู้จัดการ บริษัท สำนักพิมพ์วิมณาพานิช จำกัด ที่ ปณ. บางลำภูบน

วิมณาพานิช สารานุกรม

216 - 220 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ 10200
โทร. 0 2222 9394 • 0 2222 5371 • 0 2222 5372 FAX 0 2225 6556 • 0 2225 6557
email: info @ wpp.co.th